¶ Plerumqꝫ autem polipus nõ eſt multe additionis: ⁊ curaẽ poſt iciſionẽ cum medicis acutis: ⁊ alijs ſicẽ dicemus poſt. Si autem fuerit cãcroſus cura ei⁹ eſt difficil. Curaẽ tamen quãdoqꝫ cũ medicis acutis ⁊ alijs q̃ diximus in capitulo de vlceribus narium: loco aũt narium a polipo perfecte mundificato cureẽ cum vnguento viridi ⁊ vnguento de ceruſa dictis in cura vlcerum.

¶ Diaſcorides. Medicamen auferẽs polipũ narium: et oẽm additionem carnis in eis: ⁊ emoroidas nariũ cancroſas. Accipe ſemen luf: ⁊ tere cũ ſucco maloꝝ granatoꝝ coctoꝝ cum cortice ſua: ⁊ liniaẽ ſuper polipo in circuitu ei⁹. eſt enim medicamẽ bonũ. Una ẽt luf ⁊ ꝓprie ſucc⁹ ei⁹ idẽ operaẽ: ⁊ ſilr ſuccus radicũ eius: ⁊ ꝓprie lana ex aliquo eorum ĩbibita ⁊ ĩmiſſa naribus. Et eſt expertum.

¶ Galienus. Medicamen ſanãs: ⁊ ꝯſumens oẽs additiones carniũ in naribus cũ leuitate ſine dolore: ⁊ ſanãs vlcera in eis: ⁊ efficit operationem ſuam tẽpore lõgo: quapropter ſine ceſſatione vtẽdum eſt eo. Accipe ex tribus generibus granatoꝝ partes eq̃les: ⁊ tere eas ſm totalitatẽ eorum: ⁊ extrahe ſuccũ ipſoꝝ ⁊ decoq̃ in eſſentia rob tenuis. Deide tere ſubſtantiã granatoꝝ cõtritõe multa vſqꝫ dũ ſiat ſicut paſta: ⁊ fac cum ſucco eoꝝ formas ſimiles naſtalibus: ⁊ ĩtromitte ex eis in naſum vnã poſt vnã ꝯprelinien do tamẽ cum ſucco ꝑdicto: ⁊ hoc fiat tẽpore extenſo: efficẽ enĩ operationem ſine dolore: ⁊ eſt exptũ. ¶ Quidã ṽo ex experientib⁹ admiſcuerũt cum eis ex trociſcis alcacalon q̃titatẽ ſufficientem ad vigorandũ opationẽ ex ipſis.

¶ Filius Serapiõis. Confectio medicamĩs ꝯſumẽtis polipum: ⁊ omnẽ carnẽ additam. ℞. ſcorie eris aure. iij. calcanti: aureos. iij. ellebori nigri: aureũ. i. arſenici rubei. ʒ. i. Tere ⁊ fac puluerem: ⁊ ĩſuffla in naſuꝫ: aut confice cuꝫ vino: ⁊ vtere cum licinio.

¶ Idem. Confectio trociſcoꝝ alcadicon: quoꝝ iuuamentum eſt virtuoſum: cõſumunt. n. polipum ⁊ cancruꝫ: ⁊ omnes additiões carnium in omnib⁹ locis. Recipe calcis nõ extincte: arſenici citri. ana. partes. ij. colcothar: floris eris: alumis. aã. partem. i. gallaꝝ chachie: balauſtie. aã. parteꝫ. 5. Contere ea in mortario eneo cũ aceto forti ꝯtritõe vltima vſqꝫ ad qnqꝫ dies. deide fiant ex eis trociſci: ⁊ cõſeruẽtur in vaſe vitreo in loco frigido: ⁊ ſicco: diſtẽpera vnũ ex eis cũ vino: ⁊ vtere cum licinio. expertum forte.

¶ De ſternutatione.

s Ternutatio eſt in q̇buſdam vtilis: in q̇buſdã nociua. Utilis poſt maturationẽ coriçe: ⁊ poſt digeſtionem ſode ⁊ freneſis: ⁊ litargie: ⁊ ſubet: ⁊ ĩterciſiõis memorie: ⁊ epilepſie: ⁊ appoplexie: ⁊ egritudinũ neruoruꝫ: ⁊ ſcotomie: ⁊ facilitat partũ ⁊ expulſionẽ ſecũdine. Ex eis q̃ ſubmouent ſternutatiõem: ⁊ ĩcitant. Alia ſunt q̃ ſumunẽ per os: ſicut cepe acutũ: ⁊ alleum: ⁊ ſinapis: ⁊ vinũ forte: ⁊ acutũ: ⁊ ſimilia. Alia ſunt ab extrĩſecis ĩcitantia. ſicut radius ſolis vẽtus acutus fum⁹ ⁊ ſilia. Et ex eis eſt approximatio ad iuuencalã: ⁊ heſitatio ⁊ deſideriũ coit⁹. Et alia ſunt odorabilia: ⁊ ĩtrantia narem. ſicẽ roſa ꝓprie odorata. generat enĩ ſternutatõeꝫ calefactis: ⁊ folia myrti: cũ aceto: ⁊ ſucc⁹ folioꝝ vitis ĩſtillatus: ⁊ ſilr agreſta: ⁊ ſilr cãphora cum onfancino: ⁊ opio inſufflata in nares. Et nenufar odoratum ⁊ ſolatrũ ſimiliter: ⁊ ſieẽ menithe cum cãphora: ⁊ vapor aceti: ⁊ ſilia. Infrigidatis vero ſternutationem ſtimulantia ſunt meçereon: euforbiũ: elleborus: cõdiſi: piper: oleander: fella animaliũ: caſtoreũ: artanitha: cucumer aſinin⁹: çinçiber: piretrũ: ſanſucus: auricula muris: yreos: nigella infuſa in aceto: pulpa collogntide: baurac: oppoponacum: ſerapinum: aloes: ſufel: gallia: ſinapis: ruta ſilueſtris: ⁊ ſimilia. Compoſita ṽo ĩcitantia ſternutationem plura dicta ſũt in capitulis q̃ ꝑceſſerũt. Nociua vero ſunt ſternutatoria in ꝑncipio catarri difficil: ⁊ in egritudinibus catarralib⁹ pectoris: ⁊ pulmonis: ⁊ fauciũ: ⁊ coſtaꝝ: ⁊ ante digõnem ſode ex plenitudine: ⁊ ẽt diuꝫ egritudinũ quaꝝ nominatio ꝑceſſit: ⁊ ante mũdificationem corporis cõem. Sternutatio aũt facta per ſe qñ qꝫ fit ꝓpter fortitudinem cerebri vigoroſi ad expellendũ ſupflua: ⁊ eſt ſignificatio laudabil in egritudib⁹ cerebri. Deſperaẽ enĩ de eo qui ſternutare nõ põt in ipſis ẽt medicamibus adhibitis. Et qñqꝫ fit ꝓpter paſſibilitatem cerebri patiẽtis de facili ĩpreſſiões frigoris ⁊ caloris ⁊ ĩpreſſiões redundãtes ex auſtro: ⁊ borea. Quare fit coartatio ⁊ expreſſio ꝓpter ĩpreſſionem ex frigore ⁊ borea: ⁊ expelliẽ mã coartata: aut diſſoluta ⁊ expulſio ꝓpter ĩpreſſioneꝫ ex calore ⁊ auſtro expellitur mã diſſoluta. ¶ Sternutationeꝫ autem ꝓhibentia ſunt ꝓprie paſſiones animales ſicut gaudiũ ꝓprie: ⁊ ira et ſollicitudies: ⁊ cogitatões ⁊ fricatiões auriũ: ⁊ extremitatum: ⁊ cõtorſio naſi: ⁊ fricatiões gingiuaꝝ: palati: ⁊ lingue: ⁊ oculorum. Et ſi cõtingat ꝓpter ĩcitationẽ factã a calore aut auſtro: ſedant vehemẽtiã eius oleũ roſatum: ⁊ oleum de ſalice: ⁊ ſimilia odorata: ⁊ effuſa in ambabus auriculis ſuper caput ⁊ ſorbitio aq̃ frigide: ⁊ ſuggere eam narib⁹: et lauare faciem cũ ipſa. Si vero ꝯtigat ꝓpter ĩcitationeꝫ a frigore ⁊ borea cõferũt ĩfuſiões oleoꝝ calidoꝝ ſine mordicatõe in ambab⁹ auriculis: ⁊ ſup caput: ⁊ ẽt nares: ⁊ ſorbitiones calide: ⁊ balneatões ⁊ odorare camomillaꝫ: ⁊ poma redolentia: ⁊ galliã: ⁊ ſpicã: ⁊ myrrã: ⁊ ambrã: ⁊ xilon aloes. Et ꝯferũt ẽt odores herbaꝝ q̃ naſcunẽ ĩ mari: ⁊ ſpõgie: ⁊ cõchaꝝ maris: ⁊ lanaꝝ: ⁊ lippoꝝ que ſunt ĩ eis.

¶ Summa octaua de egritudinibus oris ⁊ primo de ſciſſuris labiorum.

SCiſura labiorum quandoqꝫ fit in labio ſuperiori: ⁊ cũ cõitate narium: ⁊ fit poſt coriçam: ⁊ catarrũ ſolitus fluere ad partes illas: q̃re turget naſus: ⁊ labium cũ veſtigijs rubedinis iterduꝫ: ⁊ interdũ bothor: ⁊ interdum cũ cruſtis: ⁊ ſciſſuris: ⁊ aſperitate. Et cura eius eſt tres res. ¶ Pria eſt mundificatio ab humore q ſuperabundare videẽ. ¶ Secunda eſt diuertere materiã cum flobotomia ſi peccatus eſt in ſanguine aut cum ventoſis cum ſcarificatione in occipitio: ⁊ in collo: aut cũ cauterio: ĩ çubendeg: ſi neceſſitas expetit: ⁊ quãdoqꝫ fiunt cauteria duo que diximꝰ in capitulo de vulneribus narium: ⁊ ſunt mirabilis iuuamenti. ¶ Tertia res eſt adeq̃tio loci: ⁊ correctio nocumentoruꝫ: que cadunt in locis ipſis: ⁊ hoc quidem dictũ eſt in capitulo de vlceribus narium. Et quãdoqꝫ fit in labio ſuperiori aut ĩferiori: abſqꝫ cõmunitate aliaꝝ partium: ⁊ ꝓprie ꝓpter contractionem accidentẽ muſculo tranſuerſali ipſius labij: quare accidit ei vt ſcindat labium ſciſſione profundante: ⁊ multiplicatur huiuſmõi apud multiplicationeꝫ boreẽ: ⁊ cura eius eſt cũ vnguento de ceruſa: aut oleũ roſatum cum ceruſa: aut litium cum oleo roſato: ⁊ ceruſa: ⁊ alia quoruꝫ rememorabimur poſt. Et ſunt ex hominib⁹ qui incidunt muſculum ipſum ſcðm tranſuerſum ei⁹ profundantes cum ſagitella vſqꝫ dum incidatur ſecundum totalitateꝫ eius. Deinde imponunt puluerem cinamomi: ⁊ gallarum vſqꝫ dũ ſanentur. Et ſunt qui cauteriçant ſm tranſuerſum eius nũmo aureo ſubtili: deide curãt cũ vnguento de ceruſa: ⁊ alijs ſimilibus.

¶ Demochryt⁹. Medicamẽ exptuꝫ ad ſciſſuras labioꝝ. Accipe furfuris: ⁊ pillorum caudaꝝ equi: partes eq̃les. cõbure ſuper laminam ferream: ⁊ miſce cinerẽ eoꝝ cũ melle: ⁊ vnge locum mane ⁊ ſero: vſqꝫ dum ſanetur.

¶ Cerotum ſanans ſciſſuras labiorum ⁊ eſt expertuꝫ. Accipe glutinis albotim: mellis: maſticis: yſopi humide ana partes equales. Fac ſicut cerotum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0194-1
DFG

¶ Aliud ex īuentōe nr̄a. Accipe gallaꝝ: ceruſe an̄. partez .i. dragagāti: amili. an̄. partez .ſ. Cōfice cum adipe galline quantum ſufficit: vtere ſicut primo.

¶ Aliud valens ad ardorem ⁊ combuſtionez: ⁊ vlcera labioꝝ: ⁊ eſt iuuamen expertuz. ℞. litargiri: ceruſe: fricationis plumbi: ⁊ olei iuſqami albi: ⁊ cere. an̄. partes equales olei roſati: q̄ntum ſufficit. expertum eſt.

¶ Diaſcorides. Ad ſciſſuras labioꝝ. Accipe gallas: ⁊ pulueriça ſic̄ alcohol: miſce cū melle: ⁊ vtere: aut miſce cum terebintina: ⁊ adipe galliē: aut anatis. Aut accipe gallas: ⁊ tere ſic̄ alcohol: ⁊ miſce cum terebintina: ⁊ maſtice: ⁊ yſopo: ⁊ croco: ⁊ melle: expertum bonum.

¶ Filius Zacharie. Medicamē bonum ꝯferēs ſciſſuris labiorum: ⁊ facici: ⁊ manuū. Accipe cere citrine: yſopi hūide: adipis anatis: an̄ ptem vnā: olei roſati ptes duas: amili: dragagāti: mucillaginis: ſemis citonioꝝ: an̄. ptem .ſ. Fiat ex eis maran ex quo loco ꝑus fricato īgrediatr̄ balneuz ⁊ exiens inungat locū ex maran. Et ex dragagāto trito ſic̄ alcohol ſupaſpergat: ⁊ hoc faciat vſq3 dum ſanetur.

¶ De dolore dentium.

Ntentio in curatōe duplex eſt. Vl̄is ⁊ pticularis.
i Et qdē vl̄is itentio eſt tres res. Pr̄ia eſt eūo māē.
Sc̄da diuerſio eius. Tertia ꝓhibitio flux⁹ ipſius.

¶ Et ꝑma qdez res pficitr̄ cū eūone per flobotomiā ⁊ vētris ſol'onem. Et illud ſignificabitr̄ tibi accidere cū cōitate cerebri ⁊ partiū capitis. Vex ſi dolor fuerit ꝓpter apa: qḋ eſt in gigiua cui⁹ mā eſt ſāguis acutus: confert flōmia cephalice ⁊ ſcarificatio: ⁊ icīſio venaꝝ: q̄ ſunt ī labys ⁊ ſub ligua: ⁊ hoc fiat gradatim ⁊ ꝯferūt ēt ſanguiſuge appoſite in radice dentiū: ⁊ vētoſatōes ſub mento cuz icīſiōe. Et ſi abſq3 apoſtemate fuerit: tn̄ ab eadē mā admiſtrāda ē flobotomia. Et alia q̄ diximus. Et ſi cū hoc fuerit ſanguis acutus colericus: flobotomia ⁊ vētris ſol'o neceſſaria eſt. Si aūt ex hūoribus fiat frigidis euacua cū eo qḋ eſt ſic̄ pillule cochie: ⁊ yera dyacolloquintide: ⁊ ſimilia.

¶ Sc̄dam rem ꝯplent flobotomia: ⁊ vētoſatio: quas diximus: ⁊ fricatōes extremitatū: ⁊ ligature: ⁊ ꝯpreſſiōes doloroſe: ⁊ cauterium ī çuendeg: ⁊ ſīlia. Et dixit Galien⁹. Si teratr̄ alleū: ⁊ ponatr̄ in radice man⁹ iuxta palmā ex parte domeſtica: ⁊ ꝑp̄e ex manu: q̄ ſeqtur dolorem: ſanat dolorem dentis. Et expertum eſt.

¶ Tertiam rē cōplēt admiſtratōes medicaminū ꝓhibētiuz fluxuz declinare ad dētes. ſic̄ ſunt pillule alchaiber: quas fecit Alexāder: ⁊ nos ſcripſim⁹ in caplo de catarro: ⁊ coriça: ⁊ nos pl'a itentiōis huius ſcripſim⁹ ibi. ¶ Particularis aūt itentio diuiditr̄ in curā verā: ⁊ curā mēdoſaz. Et vera qdem cura h3 tres ſemitas. Prima qdem ē vt ī ꝑncipio doloris admiſtrentr̄ medicine q̄ ꝯfortēt dētes: ⁊ repellant reumatiçatōes māē: ⁊ ſi ſit mā calida cū eo qḋ eſt ſic̄ retentio aq̄ frigide in ore cū aceto aut aq̄ roſata aut viciſſitudo coꝝ: aut aliq̄ īfrigidātia: q̄ ſunt ex ſuccis: ⁊ ḋcoctionibus reꝝ: q̄ ſunt ſic̄ roſa myrtus cū modico cāphore: ⁊ h⁹ ēt itentōis eſt oleū roſatū: ⁊ oleū de ſalice: ⁊ oleū de oliuis immaturis: ⁊ oleū myrtinū p ſe: aut ꝯfortatū cū aceto: ⁊ cāphore paꝝ. Cū aūt icipit ptranſire tp̄s ꝑncipy: admiſtrandū eſt oleū roſatū cum decoctiōe maſticis. Et adhuc poſt hoc oleū roſatū cū decoctōe vini ⁊ maſticis: aut oleū roſatū decoctōis vini: ⁊ paſſulaꝝ: aut fenugreci vltimo ṽo gradatim pueniendū ad reſolutiua ⁊ maturatiua ex his q̄ dicemus. in mā ṽo frigida admiſtrentr̄ in ꝑncipio: q̄ ſunt ſic̄ oleū roſatū cū maſtice: aut oleū roſatū cū ſuch aut ramic: ⁊ ſīlia: ⁊ poſt hec oleū roſatū cū eo qḋ ē ſic̄ yſopus ⁊ albaſce: aut ſuccus porri poſt ebulitionem coꝝ: ⁊ ſīlia. Poſtremo ṽo: ea q̄ ſunt ſic̄ radix collogntide cū aceto: aut ſtaphiſagria: aut piretrū: aut alleū: ⁊ ſīlia. Cura aūt mendoſa eſt cura: q̄ blandiēdo ſedat doloris vehemētiā: ⁊ hoc qdē ſtupefaciēdo. Et h⁹ qdē itentōis eſt iuſqam⁹: ⁊ ꝑp̄e ſuffumigatio facta ex eo. Et expertū eſt: de opio ⁊ oleo roſato linitis ſuper dentē. Et ſil'r piretrū: ⁊ cāphora ſi applicentr̄ ſuper dētē ſedāt vehemētiā doloris ei⁹. Et ex expertis annexis ſuper dentē remouētib⁹ dolorē eius eſt medicamē iſtō. ℞. iuſqami albi: opy: ſtoracis: galbani an̄. ʒ. i. pip. aſſe fetide an̄. ʒ. ſ. miſce cū rob vue ⁊ cū ēdiuia: ⁊ liniatr̄ ſup dēte doloroſo. ¶ Aliḋ. accipe olei caſtorei. an̄. ptes eq̄les: ⁊ diſtilletr̄ ex eis granū vnū vel duo cū oleo roſato ī aure ſequēte dolorē ⁊ ex eis ē ſagçenea ꝑp̄e: ⁊ trociſc⁹ ſtelle ⁊ philoniū. Sunt. n. mirabil' iuuamēti: ⁊ ꝑp̄e mixto cuz eis aliq̄nto opy. ¶ Narratio medicaminū ad dolorez dentiū calidum. Cōferunt collutiōes oris facte ex aceto decoctōis iuſqami: aut radicis eius cū oleo roſato: ⁊ aceto. Acetuz āt decoctōis ſpoly ſerpētis eſt ad illud mirabile ꝓꝑetate q̄ ē in ipſo. Sandaraca cū aceto eſt iuuamēti ſublimis: ꝓhib3 .n. reumatiçationē a dentib⁹ ⁊ gigiuis: ⁊ ſedat dolorem vehemēter: ⁊ ꝯſtrigit gigiuas. Aq̄ roſata ꝯfortata cū modico cāphore: valet ad dolorē dentiū: colluto ex eo ore. Valet etiam oleum roſatum ſine maſtice: ⁊ cum maſtice. Gallarum decoctio cum aceto valet ſimiliter. Solatrum cum aceto eſt medicamen expertum.

¶ Mahemet araſi. Cōfectio trociſcoꝝ ſedantium dolorem dentiū calidum: ⁊ dolorem apatis in gingiuis. ℞. coriandri: ſemis portulace: ſumach: lentiū excorticataꝝ: ſandali citrini: roſaruz. piretri: cāphore. an̄. ptes eq̄les: fac trociſcos cū ſucco ſolatri: ⁊ line dentē doloroſuz cū vno coꝝ diſſoluto in aq̄ roſata ⁊ aceto ꝑcedentib⁹ flōmia ⁊ eūone ⁊ ventoſatione ſicut prediximus.

¶ Filius Zacharie. Medicamē ꝯferens dolorib⁹ dentiū ⁊ corroſioni coꝝ. ℞. carnecit. ʒ. v. ſpoly ſerpētis. ʒ. i. alchāne de mecha. ʒ. ij. ⁊ .ſ. corticū radicū capparoꝝ. ʒ. ij. bulliāt cum aceto: et teneatur tepidum in ore in parte doloris: expertum eſt.

¶ Idem. aliud ꝯferēs dolori ⁊ motiōi dentiū. ℞. gallaꝝ: corticum glandium: corticū granatoꝝ. an̄. ptes. eq̄les. bulliant cū aceto medietas eorum ⁊ vt̄ere colluendo. Et ex alia medietate fiat puluis ⁊ poſt collutionem vtere ſuper dentes.

¶ Narratio medicaminū qd dolorē dētiū frigidū. Cōferūt collutōes diu retēte ī ore fcē ex reb⁹ q̄ ſūt ſic̄ cortices: radicū cappis ⁊ acetū poſtq̄ ex ḋcoctōe coꝝ fit collutio ī pte leſa. ⁊ ex eis ē teda piguis: ⁊ cortex ei⁹ ⁊ lignū pini ⁊ cortex ei⁹: ⁊ radix collogntide ⁊ pl'pa ei⁹: ⁊ ꝑp̄e acetū ḋcoctōis coꝝ: ⁊ acetū qḋ iaz bulliuit ī teſta collogntide ſpatio multo: ⁊ eſt magni iuuamēti: ⁊ cōdiſi bullitū cuz vino: eſt vltimum: decoctio calamēti cū aceto aut vino eſt iuuamenti valde: ⁊ ſil'r radix rafani: ⁊ folia almeçereō: ⁊ piretrū: ⁊ çinçiber ⁊ radix cucumeris aſinini: aut ſuccus eius: ⁊ ſil'r barmel cū aceto. Piretrū ēt cum aceto. ⁊ ariſtologia rotunda ſunt experta. Et ſil'r ſtipites aly cū piretro ⁊ aceto: ⁊ q̄nq3 exigit diſpō: ⁊ īdigetur admiſtratiōe apud vehemētiā doloris reꝝ maturatiuaꝝ in collutōib⁹ ad ſedandū dolorez. ſic̄ ꝑp̄e oleū calefactū in quo decocta ſit radix altee: ⁊ camomilla: ⁊ mellilotū: ⁊ fenugrecū ſingulariter: aut cōiunctim: q̄n ſunt ſedatiuū bonū. ¶ Rerū aūt q̄ applicantur ſuper dentes: ⁊ ſedant dolorem ſumma hec eſt. Piper et alchitran adminiſtrata ſuper dentem reſoluunt dolorem congelatiuum: aut piper ⁊ euforbium cum melle: aut pip ⁊ aſſa fetida: aut ſinapis: ⁊ aſſa fetida: aut ſerapinū. Et ex expertis eſt medulle nucleorum perſici pars. i. piperis ps .ſ. Confice cum alchitran aut piretri: piperis: çinçiberis: ſtaphiſagrie ana. ʒ. i. baurach armeni. ʒ. i. ⁊ .ſ. Fricentr̄ cum eis gingiue. ſūt. n. iuuamenti ſublimis: ⁊ ſimiliter nigella cū oleo antiquo. ⁊ oppoponac⁹ cū piretro. ſpētis ſpoliū cōbuſtū ⁊ mixtū cū olo ad ſpiſſitudinē mell' linitū ſup dētes

eſt mirabile in ſedatiõe doloris. Et ex origano ⁊ nitro pul
uis factus ſparſus ſup dentes ⁊ gingiuas mox dolorē tol
lit. Res aũt qͥbus dentes ſuffumigant̃ ⁊ tollit̃ eoꝝ dolor.
ſunt ſemẽ porri cũ alkitrã poſtq̃ recipit̃ ex eis fumus per
traiectoriũ ſuper dentẽ doloroſũ: ſedat enĩ dolorẽ: ⁊ occi/
dit vermes: ⁊ ſilr ex ſemĩe cepe cũ alkitran. ⁊ ſilr ex ſemi/
ne iuſqami: ⁊ ſemĩe porri: ⁊ alkitran ꝑtibus eq̃libus: factis
ex eis formis ſicut auellana. ⁊ ſuffumigationes facte vna
ex eis per traiectoriũ. Res vͦ qͥbus fit vaporatio exteriꝰ
ad dolorẽ dentiũ ſunt: ſic̃ malua: anetũ: althea: ⁊ herba ni/
tri: camomilla: mellilotũ: fenugrecũ ſemẽ lini: ſemen cau/
lium: ⁊ folia eius: ſemẽ porri: yreos radix lilij: yſopꝰ ⁊ ſilia.
Et qñq; fit emplaſtrũ ex eis: ⁊ qñq; fit emplaſtrū ex cepe
aſſo. ⁊ oleo camomillino: aut anetino. Et qñq; fiũt linimẽ
ta exterius cũ oleo camomillino: aut anetino: aut rutaceo
aut amigdalarũ amaraꝝ: aut de lilio: aut oleo ꝺ been: aut
oleo ꝑſicoꝝ: aut yſopi cerato ⁊ ſilibus. Et qñq; fit ex alijs
vnguentis. Et qñ; fiunt euaporatões ex rebꝰ ſiccis. ſicut
cum ſale ⁊ milio ⁊ panico: ⁊ ſilibus. Res aũt qͥbus fiunt i/
iectões per aures: ⁊ ſedant dolores dentiũ ſũt hec. Succꝰ
affodilli tepidus: iniectus ꝑ aurē: q̃ ē ex ꝑte doloris ſedat
dolorem. Et ſilr oleũ de amigdalis dulcibus: ⁊ amaris: et
oleũ de ꝑſicis: ⁊ oleum ſambacinū: quodcũq; eoꝝ fuerit:
coctum ĩ cepe per ſe: aut poſtq̃ diſrumpit̃ in eis aliqd ca/
ſtorei: aut euforbij: ⁊ qñq; aliqd opij apud neceſſitatē. Et
ex eis ſũt ſuccus cucumeris aſinini: aut ſuccus radicũ cap
paris: poſtq̃ decoq̃rimꝰ cũ aliquo ex oleis ꝑdictis: aut di/
ſtillant̃ per ſe. Succꝰ aũt alçanaban eſt mirabilis.
¶ Joãnes Serapiõis. Cõfectio medicamĩs ad dolorem
dẽtiũ bona ⁊ vocat̃ furiſicon. ℞. piperis. ʒ. x. ſtaphiſagrie:
piretri añ. ʒ. iiij. bauracarmeni. ʒ. vi. Tere ⁊ fac trociſcum
cũ ſucco radicũ capparis: aut aq̃ decoctõis eius. Line vnũ
ex eis ſuper dentes ⁊ gingiuas.
¶ Alexander. modus decoctõis de alleis cito ſedãs dolo
rem dentiũ. ℞. allei ſpicas. v. olibani. ʒ. i. ⁊ ſ. myrre. ʒ. i. De
coq̃ cũ aceto emĩa. i. vſq; ad cõſumptionẽ medietatis ſem
per agitãdo cũ ſpatula tede pĩguis: ⁊ ex eo tepido fiat oris
collutio ⁊ diu calĩn teneat̃ in ore: ⁊ hoc fiat pluries.
¶ Idē. Cõfectio trociſcoꝝ dolorẽ dentiũ cito ſedãs: qñ
ex vno eoꝝ fit fricatio ſuper dentẽ ⁊ gingiuã. Expertũ bo
nũ. ℞. alumis. ʒ. iiij. piperis. ʒ. ij. iuſqami. ʒ. iiij. piretri. ʒ. ij.
fiant trociſci cum aceto: ⁊ vtere.
¶ Mahemet araſi. Cõfectio tyriace mirabil' ad dolorē
dentiũ. ℞. piperis: caſtorei: myrre: aſſe fetide: opij añ. par/
tes eq̃les: cõfice cum melle quantum ſufficit.
¶ Idem. Cõfectio alterius medicamĩs valẽtis ſilr: ⁊ eſt
medicamẽ bonũ ⁊ exꝑtũ. ℞. caſtorei: aſſe fetide: ſtoracis:
myrre: ariſtologie rotunde: opij: piperis: çinçiberis: iuſqa/
mi añ ꝑtes eq̃les. Cõfice cum melle: aut alkitran: ⁊ line ſu
per dentem doloroſum: ⁊ applica ſuper ipſum.
¶ Idē. Fiãt forme ex ſtorace: ⁊ ſemĩe iuſqami ꝑtibꝰ eq̃li
bus. Et fiat ſuffumigatio ex vna eaꝝ ĩ traiectorio.
¶ Aboali. Cõfectio medicamĩs experti ad dolores diffi/
ciles dentiũ ⁊ corroſiones eoꝝ. ℞. caſtorei: opij: myrre: pi/
peris: galbani añ ꝑtes eq̃les. Cõfice cum rob: ⁊ fac troci/
ços ex eis: ⁊ liniat̃ ex eis ſuper dentes.
¶ Idem. oꝑatio decoctiõis olei ꝯferentis ad dolorẽ den
tiũ pulſatiuũ. Accipe pulpe collogntide: aloes: partes eq̃/
les: olei: ⁊ aceti añ ꝑtes. vi. bulliãt ad aceti cõſumptionẽ: ⁊
diſtillet̃ ex eo in aurẽ diſtillatione poſt diſtillationem.

¶ De extractione dentium.

Uandoq; ꝓpter vltimũ nocumẽtũ cadens in dẽ/
q tes medicamẽta nõ ꝯferunt: nec doloris vehemẽ
tiā diminuũt. Quare ne alijs ẽt dentibꝰ nocumẽ
ta pariant: cõſulimus ad eradicationẽ eoꝝ accelerare cū
regimine bono ꝓhibitiuo apatis: ⁊ ꝓprie cũ ꝑceſſiõe euo/
nis: ⁊ ꝓprie iterata ne fiat extractio eiꝰ apud vehemẽtiā
doloris eiꝰ: ne ſit cã ſincopis: ⁊ mortis: ⁊ fiat cã excitatõis
⁊ cõmotõis reumatis vehemẽtis ⁊ ſuſpecti: aut fiat cã ge/
neratõis apatis timoroſi: ſed expectãdũ vſq; dũ ſedet̃ do
lor: ⁊ maturet̃. Deĩde extrahat̃ cũ ferro poſtq̃ ſcarifica/
ueris eũ a carne gingiuaꝝ ſcarificatiõe ꝓfunda. Et poſtq̃
extraxeris ipm: teneat in ore ſuo acetũ infrigidatũ: ⁊ ꝓpe
decoctõis gallaꝝ aut balauſtie. Et ſi remaneat dolor tene
at ĩ ore ſuo oleũ roſatũ cũ decoctõe maſticis: ⁊ ſilia illis.
¶ Regimen aũt extractõis dentiũ cũ medicamĩe eſt ſƷ
hũc modũ. Fiat ſcarificatio. ſic̃ hic añ diximꝰ: deĩde pona
tur medicamẽ in radice dentis: ⁊ hoc fiat cum cautela: ne
alijs dẽtibꝰ noceat. Quare diſtinguat̃ iter dentẽ ⁊ dentē
cum cera: vel aliquo alio: qḋ ſit ſic̃ ipſa: ⁊ obſeruet̃ hoc vſ/
q; dũ dentis fiat facilis exitus. Et ſunt ex hoībꝰ q cauteri
çant dẽtẽ ſolo ferro ignito ĩmiſſo per canellũ vſq; ad den
tem: ⁊ acq̃rit̃ ex eo: ꝙ mitigat̃ dolor: ⁊ dens poſt tꝑs ⁊ tẽ
pus cadit fruſtatĩ: ⁊ qñq; cautericãt cũ nucleo nucis accẽ
ſo: ⁊ qñq; cũ grano olibani accẽſo: ⁊ ignito: ⁊ ſilibus.
¶ Filiꝰ Zacharie araſi. Cõfectio medicamĩs facil' eradi
cantis dẽtes. ℞. piretri: radicũ collogntide ⁊ corticũ eiꝰ: ⁊
corticum radicũ capparis: corticũ radicũ mori: ſemĩs al/
meçereon: ⁊ folioꝝ eiꝰ huruth: arſenici citrini: lactis alſce
bran aut fuſtis eiꝰ. Terant̃ cũ aceto tribꝰ diebus ꝯtritiõe
vehemẽti: deĩde ꝓiciant̃ ſup ea bdelij ⁊ aſſe añ. pars. i. ita
ꝙ ꝑus diſſoluant̃ in aceto forti: ⁊ fiant ex eis trociſci: ⁊ li/
niat̃ ex eis ĩ radice dẽtis hora poſt horã ꝑ aliquot dies. fa
cit enim facilem eradicationem ipſius.
¶ Idẽ. Medicamẽ aliud quo iplet̃ corroſis dens: ⁊ frã/
git ipm. ℞. ſemẽ almeçereon: ⁊ lac alſcebran: ⁊ ꝯficiantur
cum alkitran: ⁊ ĩpleatur corroſum dentis.
¶ Aliud. Accipe baurach: corticũ mori: añ ꝑtẽ. i. arſenici
citrini ꝑtes. ij. Cõfice cũ melle ⁊ applica ſup dẽtẽ in circui
tu eius: ⁊ facit eius eradicationem feſtinam.
¶ Aliud. adeps rane viridis: q̃ habitat in arboribꝰ frãgit
dẽtes: ſi liniant̃ ex ea. Et ſilr ſi liniant̃ ex lacte alſcebran:
aut titimali: ⁊ ſilr lac celſi cum arſenico citrino.

¶ De agitatione: ⁊ cõmotione dentium.

Icãm hũerit corroſionẽ factã ĩ radice dẽtiũ aut ĩ
s gingiuis: dicemꝰ curã eius. Si fuerit ꝑꝑ hũidita/
tem lubricã effuſam: aut ĩbibitam in neruo ligãte
dentẽ: ⁊ fuerit cũ ꝯmunitate cerebri: cura eiꝰ eſt tres res.
Pͥma eſt vt euacuet̃ mã. ⁊ ſi oƷ cũ iteratione. Scđa vt fiat
exiccatio hũiditatis mollificãtis colligationẽ dentis cū
eo qḋ eſt ſic̃ myrra: ⁊ acetũ decoctõis piretri: ⁊ acetũ ſqlli/
ticũ: ⁊ acetũ decoctõis ſtaphiſagrie: aut ellebori: aut collo/
qntide: ⁊ ſiliũ faciẽtiũ hũiditatẽ multã fluere: ⁊ ꝯſumen
tiũ: ⁊ abſtergentiũ ipſam. Tertia eſt adminiſtratio medica
minũ ſtrigentiũ ⁊ colligantiũ ligamẽta dentiũ: ⁊ gĩgiuas
⁊ abſtergentiũ hũiditates. ſic̃ ꝓpe cõmaſticatio maſticis:
⁊ collutio ex decoctõe ipſiꝰ cũ roſis: ⁊ balauſtijs ⁊ ſilibus.
Et qñq; accidit ꝯmotio dentiũ ꝑꝑ ꝑcuſſionem ſup eos: ⁊
curantur cum conſtringentibus, ſtipticis ex his que dixi/
mus ⁊ dicemus.
¶ Sabor. Cõfectio medicamĩs cõſtrigentis: ⁊ ꝯfirman/
tis dentes: ⁊ ſtringentis gingiuas laxas. ℞. ſtipitum capil
loꝝ veneris aduſtoꝝ. ʒ. iij. alumĩs iamẽni: roſaꝝ: piretri:
ſpice añ. ʒ. ij. nucum cipreſſi aduſtarũ. ʒ. ij. ⁊ ſ. cornu cerui
aduſti. centauree ana. ʒ. vi. carmeçit. ʒ. iij. ciperi. ʒ. ij. ſal' gẽ
me aſſi. ʒ. ij. ⁊ ſ. Et fac ex eis puluerē: ⁊ imittatur in radi
ce dentium. expertum bonum.
¶ Idem. acetum ſquilliticum confirmat dentes ⁊ ꝯſtri/
git gingiuas. Expertum.
¶ Joãnes ſerapiõis. Cõfectio medicaĩs ſtrigẽtis dẽtes ⁊
rẽouẽtis putrefactõꝫ gĩgiuaꝝ. ℞. aluis: iamẽi: balauſtie:
roſarũ: cipi: ſũac. ſpice: ſal' gẽ. cornu cerui aduſti. carmeçit

aā. partes eq̄les. maſticis. partes. ij. pulueriça. ꝛ vtere.

¶ Alexander. Decoctio valēs ſilr. Accipe gallaꝝ partes ij. myrre partē. i. corticū granatoꝝ: yreos ana ptē. ſ. Decoq̄ cum aceto: ꝛ colluat̄ ex eo os: ꝛ fricet̄ gingiua.

¶ Filius Zacharie. Medicamē cōſtringēs dētes cōmotos. accipe gallaꝝ: balauſtie: roſaꝝ: ciperi: ſumac: ana partem. i. aluminis partem. ſ. Liniatur ſuper radicez dentis ꝛ gingiuam: ꝛ applicetur ibi.

¶ Idem. Aliud. ℞. carmeçit: roſaꝝ: ſpody: balauſtie: aluminis ana. Fac ſicut primum.

¶ Idē. caſuz motoꝝ dētiū ꝓhibēt ſuch: alumē: balauſtie: galle: kakie: xufiſtidos: terant̄: ꝛ fiat ex eis dētifriciū.

¶ Idē. aliud. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ: emblicoꝝ: aluminis: aā. Fac puluerem: ꝛ vtere cuz aceto.

¶ Damec. Medicamē ꝯferēs cōmotōi dētiū ꝛ corroſiōi gingiuaꝝ. Accipe gallaꝝ copulaꝝ glandiuz: alumīs iameni: corticū granatoꝝ aā. Tere: ꝛ applica ex eo ī radice dentiū ꝛ gingiuaꝝ ītus ꝛ extra. fac mane ꝛ ſero: exptū bonū.

¶ Idem. aliud. Accipe gallaꝝ aceti fortis aā. Fac bulli re vſq; ad ꝯſumptionē aceti: ꝛ exicca totū acetū ī ipſis. deīde fac ſiccari in vmbra: deiā tere: ſīc alcohol: ꝛ frica gingiuas: ꝛ radices dentiū. Et ſunt qui miſcent aluminis ꝛ myrre ana partem. ſ.

¶ Idez. Medicamē ꝯferēs ꝯmotōi dentiū. Recipe gallarum: corticum granatorum: corticum glandium aā. Tere ꝛ vtere in radice dentium.

¶ Idem. aliud ꝯferēs dolori dētiū ꝛ ꝯfirmat eos: ꝛ ꝯfortat gingiuas. ℞. piperis albi: roſaꝝ: balauſtiaꝝ: copularuz glandiū aā. Confice cū alkitrā: ꝛ vtere: ꝛ cum fortis ſit dolor: ꝛ eſt foramē in dēte: pone ex hoc medicamīe: ꝛ ꝯfeſtiz ꝯfert. ꝛ ſi ſūt ibi vermes occidit eos: ꝛ expellit. Exptū ē.

¶ Aboali. Medicamē ꝯferēs ꝯmotōi dentiū ꝛ corroſiōi gingiuaꝝ. Accipe colcothar alumīs aā: aggrega cū alkitrā cōterēdo donec redeat in ſubaz mellis: ꝛ line ex eo ſuper dētes ꝛ teneat os apertū: donec currat hūoroſitas. Deide ablue cū aceto ꝺcoctōis gallaꝝ. Deide accipe alumīs fructus tamariſci: gallaꝝ: roſaꝝ ſiccaꝝ: copulaꝝ glādiū: boli armeni. oſſium mirabolanoꝝ citrinoꝝ aſſoꝝ: ſumac corticum granatorum ana partes equales. Terantur ꝛ linian tur ſuper dentes.

¶ De corroſione: ꝛ perforatione dentium.

c Ura hꝰ egritudīs eſt tres res. Prima ē eūo hūiditatū putridaꝝ cū eis q̄ ſcis. Scđa ē reſolō eaꝝ ex ipſis dētibꝰ cū eo qđ ſit ſīc acetū decoctōis nigelle aut nigella trita cū alchitran: ꝛ linita ſup dentē: aut collutio facta cū aceto decoctōis radicū capparis: aut çinçib. ꝛ ſimiliū. Tertia res ē ꝓhibitio corroſiōis cū eo qđ eſt ſīc galla ꝛ ciperus qñ īplet̄ ex eis dens corroſus: aut linit̄ ex eis: ꝛ galla q̄dē ſola eſt ꝓhibitiua putrefactōis: ꝛ ex eis eſt maſtix ꝛ ciperus: ꝛ collutio oris cū aceto ē ſublimis. camphora vō ē ad hoc medicamē bonū ꝛ iuſqamꝰ cuz ſtorace ſit mixtus hñt opationē mirabilē qñ fit ſuffumigatio per traiectorium ſup dentē corroſuz. Et ex cōpoſitis ē trociſcus ſtelle cū galbano poſitus in corroſiōe dētiū. Et ex eis eſt medicamē Alexandri. ℞. opij: myrre: ſtoracis: aā. ʒ. ij. piperis albi: croci: galbani: aā. ʒ. i. Cōfice ꝯterēdo cū rob: ꝛ mitte ex eo in pforatū dentē: ꝛ annecte ſup ipſum.

¶ De congelatione dentium.

c Ongelatio dētiū. Cōfert ei maſticatio portulace: ꝛ ſemīs eius: ꝛ fricatio dentiū cū nucleis nucuz: et amigdalis: ꝛ anellanis: ꝛ ſtringere dētibꝰ panē calidū: ꝛ caſeū aſſuz: ꝛ vitellū oui calidi: ꝛ fricare ſup dentes ex ſqlla: aut ſale: aut cordumeni: aut baccis lauri: aut aſa fetida.

¶ De vermibus dentium.

v Ermes dentiū occidit ſemē iuſqami albi: ꝛ ſemen porri: ꝛ cepe: ꝛ proprie factis ex eis formis cum alchitran ꝛ auellanis ꝛ ſimilibus ꝛ facta ſuffumigatione ex vna eaꝝ per traiectoriū. Et qñq; fiunt hmōi forme cū adipe renū: capre: ꝛ ſemīe iuſqami: porri: ꝛ cepe: ꝛ quādoq; fiūt collutiones cum aceto decoctionis earum: ꝛ deinde ſuccedit ſubfumigatio.

¶ De corruptione coloris dentium.

c Orruptio coloris dentiū. Cōferūt medicīe abſterſiue: ꝛ mūdificatiue. In qbꝰ eſt v̄tus radēdi: ꝛ abſcindēdi eruginē poſt fricatiōez: ſīc ꝓprie ſpuma maris: ꝛ ſal: ꝛ ſal gēma: ꝛ alkali: ꝛ maſſacumie ꝛ ſilia. Verūtamē oz vt abſtineat a melle ꝛ a pīguibus: et a ſatietate nauſeatiua: ꝛ ſōno ſup repletionē. Et ſine dubio vſus mellis alterat colores dentiū: ꝛ alioꝝ dulciū. Et alioꝝ pīguiū Et nocēt ēt pulmenta ex frumento cocto ꝛ fungi. ꝛ ſiſamꝰ ꝛ ſilia. Ex rebus aūt maxime dētes corrumpētibꝰ: ꝛ colores eoꝝ alterātibus eſt vomitus: quare poſt ipm fiat collutio cum aqua roſata ꝛ aceto.

¶ Gabriel. Dentifriciū abſtergens ꝛ mūdificās dētes: ex cipero albo fiant trociſci cū vīo albo antiquo: ꝛ melle: ſiccent̄ in furno debilis caliditatis. Deide accipe ex eis. ʒ. v. ſalis gēme. ʒ. i. ꝛ. ſ. ſpume maris. ʒ. i. ꝛ. ſ. carmeçit. ʒ. ij. ꝛ. ſ. ligni aloes. ʒ. i. Fiat ex eis dentifriciū: eſt. n. bonū.

¶ Idem. Aliud valens ſilr. Accipe ſal maſſe: ꝛ fac trociſcos cū melle: ꝛ inuolue ī folijs fici: aut in cartha ꝛ cōbure in latere calido: ꝛ accipe ex eis partes duas: carmeçit partem vnaz: ꝛ vtere. bonum ꝛ expertum.

¶ Dumai. Dētifriciū bonū mūdificās dētes. Accipe triture vaſoꝝ de ſeni: ſal' gēme aduſti: ciperi albi aſſi. aā. ʒ. ij. ſpume maris: carbonum radicum canne aā. ʒ. i. Fac dentifricium cum eis. Bonum.

¶ Idem. Aliud valens ſīc ꝛ alia. ℞. ſal' aduſti. ʒ. iij. ciperi aſſi. ʒ. ij. cornu cerui vſti. ʒ. iiij. folij ptez. i. ꝛ. ſ. ſpice: floꝝ ſqnanti: roſaꝝ. aā. ʒ. i. Fac dentifriciū cū eis. Bonum.

¶ Daly. Dentifriciū aliud valēs ſīc alia. ℞. maſſacumie: triture vaſorū de ſeni: ſpume maris: ſauie ordei aduſti: naſturcij aſſi: ſalis vſti: ariſtologie rotunde: aſſe ana. Pulueriça ꝛ vtere.

¶ Filius Zacharie. Dētifricium mūdificās ꝛ abſtergēs eruginē dentiū. ℞. ſalis gēme: ſemis iuſqami: fracture vaſorum viridium: ſpume maris: ꝗcali. aā. Fiat dentifricium cum eis: ꝛ vitet nauſeatiuam ſatietatem.

¶ Filiꝰ Zeçar. Medicamē mūdificās albificās: ꝛ abſtergens dētes: ꝛ ꝯfortās eos. Accipe ordei ꝯbuſti: capreoloꝝ vitis ꝯbuſtoꝝ: ſeeba: ſalis gēme: ſpume maris. aā. ʒ. i. piretri: cubebe adhebe: aā. ʒ. v. alumīs iameni aſſi: gariofiloꝝ: aā. ʒ. ij. ſumac. ʒ. iiij. Tere. ꝛ vtere vna vice poſt aliam.

¶ Iſaac beben amaran. Dentifricium: albificās dentes: ꝛ cōfortās. Accipe ſulfuris boni cōbuſti: ſpume maris: aā. ʒ. v. ſalis gēme. ʒ. x. Tere: ꝛ vtere: bonum eſt.

¶ De generatione dentium.

g Eneratio dentium. Quādoq; tardatur eoꝝ egreſſio: ꝛ tamen ſigna ortus dentiuz multiplicantur. Et accidit ex hoc vt langueant pueri tempore extenſo: a multiplicatione accidentium que multiplicantur a plantatione ipſorum: ꝛ tunc ſuccurrendum eſt adminiſtrando ea que ortum eorum citum ꝛ facilem faciant. Et ex rebus hoc facientibus: ſunt fricationes gingiuarum: et vt ſepe ac ſepe ſtringat eas ſuper carne pingui calloſa: et ſuper cutem: carnium: ꝛ pedes arietum: ꝛ ſuper buccillaria oſſium hedoruz: ꝛ agnorum: ꝛ ſtupefiat ſenſus eorum ꝛ vt ſubtilietur caro: ꝛ confert etiam fricare gingiuas digito: ꝛ vt ſtringat ſuper ipſuz: ꝛ ꝓprie inunctū ſuper cū pinguedine: ꝛ adipe gallie: aut anatis: aut anſeris: ꝛ mordere ſup carnes eaꝝ pigues: ꝛ ſepe fricare cū adipibꝰ eaꝝ ꝛ melle: aut pineis enucleatis: ꝛ melle pauco: aut ſine melle: ꝛ cū amigdalis mixtis cū modico bueg: ꝛ cerebꝝ leporis eſt in

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0197-9
DFG

hoc mirabile: ꝛ ꝓprie diu fricatū ſup gingiuas. Cōferunt
ēt embrocatiōes ſup caput: collū: ꝛ mādibulas ex aq̄ de/
coctōis maluaꝝ. mellilotí: camomille: aneti: ꝛ ſimiliū fcā
īfuſione ſup ea cum lana yſopi. Deide liniant̄ cum butiro
vaccio: ꝛ medulla cruris ei⁹: aut cū medicamīe bono: ꝛ ex
pertū: ꝛ eſt yſopi cerotū Gal. qd̄ ſcripſim⁹ ī antidotario.

℄ Aliud mirabile. ℞. cere citrine. ℥. i. olei camomillini. ℥.
iij. yſopi hūide. ℥. iij. adipis gallīe: ꝛ anatis: ꝛ medulle cru
ris vacce añ. aur. iij. Cum āt dētes apparere īcipiunt: vte/
re embrocationibus ſuperius dictis: precedēte tamē hec
oīa regimīe tpato. ℄ De apoſtematibus gingiuaꝝ.

Jctum eſt de eis ſupra in capitulo doloris dentiū
d ꝛ tu requiras ibi aut in alio loco.

℄ De vulneribus ꝛ vlceribus gingiuarum.

Ex eis ſunt quedā ſanioſa in qbus nō eſt multa ꝓ/
e fundatio. ꝛ ex eis ſunt vulnera putrida multe pu/
trefactiōis: cācroſa ꝛ corroſiua. Et pma qdē curā/
tur duplici genere curatōis. Et pmū qdem eſt mundifica
tio cū eo qd̄ eſt ſicut vinū ꝓprie: ꝛ acetū decoctōis folioꝝ
ſalicis: ꝛ roſaꝝ: ꝛ oliuaꝝ ſilueſtriū: ꝛ lentiū: ꝛ ſumac: ꝛ corti
cū radicis granati ſilueſtris: ꝛ ariſtologie rotūde: ꝛ carme
ꝗit: ꝛ ſiliū. Et diamorō qd̄ ē mūdificatiuū bonū: ꝛ ꝓpe cū
aceto. Et ſi videris abūdare in eis ſanguinē poſt flōmiā ce
phalice fiat ſcalpelatio gingiuaꝝ cum extractōe multi ſā/
guinis. Deinde abluant̄ cū eis q̄ diximus. ℄ Scōm vero
ꝑficit̄ cū medicinis ſtringentib⁹ gingiuas: ꝛ ꝯſolidātibus
vulnera: q̄ ſunt ꝓprie ſic alumen ꝯfricatū ſup gingiuas: ꝛ
collutio facta ex aceto decoctiōis ei⁹: qm̄ ſunt ꝓpria: ꝛ ſic
carmeꝗit: ꝛ balauſtia: ꝛ roſa: ꝛ cortex granatoꝝ: ꝛ alumen.
Coquant̄ cū aceto: ꝛ colluant̄ ex eis gingiue. Deide liniat̄
ſuper eas qd̄ eſt ſic roſa: copule glandiū: cortices thuris: ci
peri: farina horobi: ſanguis dracōis. Fiat ex eis puluis ſub
tilis: ꝛ vtere. Et nos plura diximus ex his in capitulo de
commotione dentium.

℄ Scōa vō ſunt ſm vnū duoꝝ modoꝝ. Alia. n. ſunt fiſtu
laria: ꝛ alia cancroſa herpetica. Et ī his ītentio in curatiōe
eſt duplex: alia eſt vlis: alia particularis. Et pma qdē per/
ficit̄ cum eūone q̄ fit per flobotomiā ꝛ ſolutiōem ventris
ſicut neceſſitas expetit. Scōa vero ꝑficit̄ triplici gñe cu/
ratōis. Et pmū qdem eſt mundificatio. ꝛ abſterſio virus
ꝛ putredinis: nec nō ꝛ partiū corruptaꝝ in ipſis. Et qdē ſi
fit vlcus fiſtulatū: ꝛ ſit in carnib⁹ gingiuaꝝ tm̄oꝫ vt videa/
tur ſi corroſium penetrat vacuū eius: deide imittat̄ medi
camen acutū ſic ꝓprie alcohol vſqꝫ ad fundū eius conſu/
mens carnes filtroſas putridas poſt hec vtendū eſt mūdi
ficatiuo multe abſterſiōis ſic eſt acetū ſquilliticū ꝓprie: ꝛ
ſilia vſqꝫ dū caro appareat pura: ꝛ ſi cōuenit medicamen
acutū: imittat̄ ī fiſtulā oleū de oliuis cū modico trociſco/
rum alcalcalon iniectiōe poſt iniectionē vſqꝫ ad conſum/
ptionē impuri. Et nos qdē diximus trociſcos alcalcalon ī
caplō de polipo narium. Et quandoqꝫ ex trociſcis ꝑdictis
facimus tentas: ꝛ ponimus eas vſqꝫ ad funduꝫ fiſtule vſ/
que dum conſumatur caro putrida ipſius.

℄ Verꝫ ſi per medicias acutas dolor ſupfluit: ꝛ ꝯbuſtio:
teneat in ore oleū roſatum per ſe: aut cōquaſſatū cū albu
mine oui: aut cū lacte donec doloris remiſſio fiat: ꝛ ſilr pū
cture. Si aūt fiſtula vſqꝫ ad radices dentiū penetrauerit:
ita ꝙ a radice dentiuꝫ ꝓceſſerit: curet̄ ſilr cū medicamīe
acuto: ꝛ alijs abſtergentib⁹: ſic dixim⁹. Si aūt nō ꝯtulerit
cauteriꝗamus vſqꝫ ad radicem dētiū cū ſtilo facto ex cu/
pro vtendo ꝑus illis mundificatiuis: ꝛ abſterſiuis ſic dixi
mus. Qꝫ ſi nec malitia ſic tolletur dens abyciat̄. Qꝫ ſi ali/
quid corruptōis remanet: leui medicamēto tollat̄. At vō
ſi corruptio cadat in os mandibulare: aut maxillare: opꝫ
elargare vulnus vſqꝫ ad os corruptū. Deide cū inſtrumē/
tis radendi totū id qd̄ ex oſſe corruptū ē: abyciat̄ vſqꝫ dū
appeat os puꝝ. ℄ Vulnera āt cancroſa herpetica curari
oꝫ cū appoſitiōe medicamīs acuti vice vna poſt aliā vſqꝫ
ad ꝯſumptōeꝫ carnis cācroſe: ꝛ ceſſationē corroſiōis cum
ſucceſſiōe medicamīs eius: qd̄ ē ſic acetū ſqlliticū: ꝛ ſilia:
vna vice: ꝛ cum ſucceſſione olei roſati: ꝛ ſimiliuꝫ. Et ſi do/
lor ꝛ punctura ꝓp medicamen acutū excreuerit vice alia.

℄ Veruꝫ ſi caro cancroſa multa ꝛ dura fuerit: ꝛ difficilis
medicatōis: ꝛ ꝯſumptōis ex medicamīe acuto: tūc caute/
riꝗet̄ ſup ipſo cū cauterio de auro cauteriꝗatōe poſt caute
riꝗationē vſqꝫ dū ꝑueniat̄ ad viuū. Deide tenēduꝫ in ore
butirū cū oleo roſato: aut oleū roſatū ſolū. Et ſi poſt illud
aliqd ex cācroſo remāſerit ipſo alcalcalon curetur.

℄ Scōm genus curatōis ꝑficit̄ cū medicamīe īcarnati/
uo: ſic ꝓprie corticib⁹ thuris coctis cū vino: aut aceto aut
oximelle ſqllitico: ꝛ facta collutōe cū eis. Deide āt cū me/
dicamīe de corticib⁹ nucū aut cū diamoron. Deide āt cū
vnguento egyptiaco: ꝛ aceto ſqllitico liniat̄ ſup gingiuas:
qd̄ eſt ſic cortex thuris: ſanguis draconis: myrra: ſarcocol
la: aloes ꝛ ſilia attribuendo eis viciſſitudinē.

℄ Tertiū genus curatōis ē ꝯſolidatio: ꝛ ꝑficit̄ cuꝫ medi
camīe īduratiuo ꝛ coadunatio carniū gingiuarum. ℄ Et
nos pla ex his paulo añ ſcripſimus in caplō de cōmotiōe
dentiū. ſilr etiaꝫ ſcribemus adhuc: ſi de⁹ voluerit.

℄ Dyaſcorides. Acetū decoctiōis collogntide: aut fruti
titimalli: ꝛ collutio fcā ex eo ꝯfert putrefactiōi ꝛ vlcerib⁹
gingiuaꝝ: ꝛ ſilr acetum decoctionis ꝗarur: ꝛ oliuaꝝ ſilue/
ſtriū: ꝛ ſilr acetū elixatōis piſciū ſalioꝝ. oſſa āt piſciū ſali/
toꝝ: ꝛ ꝓprie taracha adurant̄: ꝛ cū duplo cineris coꝝ ꝛ ro
ſis ſiccis: aut capitib⁹ ſuis. pulueriꝗent̄ ꝛ liniant̄ ſup gingi
uis: prius tamē lotis ꝛ confricatis cum aceto ſquillitico.
Conſumunt. n. putredines gingiuarum.

℄ Iſraelita. Cōfectio medicamīs efficacis ad corroſiōes
ꝛ putredines gingiuaꝝ: mūdificat. n. eas ꝛ abſtergit: ꝛ ꝯſo
lidat. bonū ſi ds̄ voluerit. ℞. alumis iameni aſſi extīcti in
aceto. ℥. i. ꝛ tartari ꝛ auripigmēti ligatoꝝ in pāno līeo: ꝛ in/
fuſoꝝ ī aceto die ac nocte: deide vſtoꝝ vt fiāt ſic carbo et
extictoꝝ ī aceto añ. ptes. ij. ꝛ ſ. oſſium cācroꝝuꝫ aſſoꝝ: ro
ſaꝝ ſiccaꝝ cum pedib⁹ ſuis: piperis nigri aſſi añ. partes. ij.
Fiat coꝝ puluis ſubtilis. Et vtere poſt ablutionē cum ali
quo ex liquoribus quos diximus.

℄ Joānitius. Medicamē īcarnās gingiuas: ꝛ ꝯſolidās: ꝛ
ꝯfirmās dētes: ꝛ faciēs odorē oris bonū. ℞. ſpody albi: ro
ſaꝝ: keyſim ꝯbuſti añ. ℥. i. ꝛ ſ. margaritaꝝ nō ꝑforataꝝ: ſan/
guīs draconis boli armeni. añ. ℥. ij. cornu cerui aduſti: ſan/
daloꝝ rubeoꝝ granoꝝ harmel: memite añ. ℥. ſ. myrre gra
noꝝ lentiū añ. ℥. ſ. cāphore. ℥. i. tertiā. Et fac puluerē: ꝛ ap/
plica ſuper gingiuas: ꝛ radicem dentium.

℄ Mahemet araſi. Medicamē ꝯferēs tumori gīgiuaꝝ:
ꝛ putrefactōi ſāguīee ꝛ flātice. bonū. ℞. roſaꝝ: granorum
myrti aſſoꝝ ꝛ extictoꝝ ī aceto: ꝛ iteꝝ toſtoꝝ: gallaꝝ īfuſa/
rū in aceto: deide toſtaꝝ añ. ptē. i. granoꝝ harmel ꝛ colco
thar: alumīs aduſti: oſſiuꝫ mirabolanoꝝ citrinoꝝ ꝯbuſto/
rum: kakie: maſticis añ partē. ſ. tere ꝛ vtere.

℄ Iſaac heben amaran. Medicamē ꝯferēs gīgiue ſāgui
nee: ꝛ mollificate: ꝛ ꝯfortat carnē eaꝝ. ℞. balauſtiaꝝ: roſa
rum cum pedibus ſuis: ſpody añ. ℥. v. heyl. ℥. v. ꝛ ſ. alchan
ne. ℥. ij. ſanguis draconis. ℥. iij. tere ꝛ vtere.

℄ Medicamē ex īuētōe nr̄a. Cōferēs mollificatōi gingi/
uaꝝ: ꝛ putrefactōi: ꝛ corroſiōi carnis eaꝝ ꝛ alcola: ꝛ ꝯmo/
tōi dētiū: ꝛ calefactōi oris: ꝛ ē medicīa ꝓpa. ſi ds̄ voluerit.
℞. olibani: fruct⁹ elēbuch: balauſtie: ſumach duplicis alu
mis: corticuꝫ granatoꝝ: gallaꝝ: luſur: mirabolanoꝝ citri.
cineris vitis: ſpume maris: ſal' īdi: pip. lō. buruch: coſti: me
mite: ligritie: gūmi arabici: dragagāti: ſpody añ. aur. i. Te
re ꝛ ꝯfice cum melle: ꝛ vnge gīgiuas: ꝛ dētes: ꝛ fiat garga
riſmus ex eo cum ſirupo acetoſo. bonum ē ꝛ expertū.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0198-5

¶ Medicamen aliud ex inuentiõe nr̃a. Cõſolidans gingiuas: et excreſcere faciens carnes eaꝝ. Accipe corticũ thuris: ſanguis draconis añ. ʒ. ii. ariſtologie rotunde: aſſe: ire: os: aluminis aſſi: roſarum cũ pedib⁹ ſuis: balauſtie: copulaꝝ gládiũ añ. ʒ. i. trociſcoꝝ orobi. ʒ. vi. Fiat puluis: et ex medietate eius fiat: ſic linimẽtũ cũ oximelle ſquillitico: et liniatur ſup gingiuas ↄfricãdo: et ex alia pte ãnectatᷣ ſuper eas: deinde lauetur cum aceto decoctionis ſurur: et foliorum oliuarum ſiluestrum.

¶ Confectio trociſcoꝝ orobi. Accipe farine orobi quãtũ volueris. Et miſce cũ ea tantum mellis: vt cõfici poſſit ex eis ſic paſta dura: et fac trociſcos: et pone ſup laterẽ: et mitte in furnũ: vſq; dũ ſemia durantᷣ: bonã faciũt naſci carnẽ.

¶ Democritus. Alumẽ fricatũ ſup gĩgiuas curat putrefactionẽ eaꝝ: et ſilr̃ collutio facta ex aceto decoctiõis ei⁹.

¶ Alexander. Linimẽtũ occidẽs cancrũ gingiuaꝝ: et ↄſumens putrefactões eaꝝ. ℞. colcothar aduſti aceti ſquillitici ptes ↄueniẽtes. Tere fortiter ea: et line ex eis in gingiuis. Idẽ facit vnguentũ egyptiacũ factum cũ aceto ſquillitico. Sanat ſi deus voluerit.

¶ De apoſtematibus lingue.

a Poſtemata lĩgue curãtᷣ ĩ p̃n° qð ãnq; ↄfirmẽtᷣ ex regimĩe corpis cõi cũ flomia: et ſolõne vẽtris ſi expedit. et ĩ apate qdẽ ca°o fiat flobotomia ex cephalica: deide ex eis q̃ ſunt ſub lingua. Et ſi opꝫ fiat poſt id vẽtoſatio ſub mẽto cũ ſcarificatõe. Et extimauit Ruffus qꝫ ſcalpellatio facta in ſpatio: qð eſt ĩter fontẽ ſaliue: et dẽtes cõfert. Et aſſerunt hoc idẽ plures poſt eũ. Uenter aũt ſoluatᷣ cũ aq̃ fructuũ. Admiſtrẽtᷣ deĩ gargariſmata et collutões oris cũ aq̃ roſata et aceto aut cũ ſucco ſolatri et aceto: aut cũ ſucco coriãdri hũidi et oleo roſato: aut cũ aceto decoctiõis coriãdri. et ſũach: et lẽtiũ cũ modico cãphore: aut cũ aceto decoctõis roſaꝝ ſiccaꝝ et ſiliũ: q̃ ĩ alchola ſcribem⁹.

¶ Poſtq; aũt trãſiuit tp̃s p̃ncipij. admiſtrãdũ eſt diamoron cũ aceto decoctõis folioꝝ oliuaꝝ: aut alchãne: et ĩ rob myrti eſt ĩpreſſio bona: et ꝑprie cũ ſirupo roſato. et ſi res vlterius ꝓceſſerit: admiſtrandũ eſt cũ rob moroꝝ dulciũ: et oleo violato vſq; dũ ꝑueniatᷣ ad mel roſatũ cũ ſale armoniaco: aut ſirupũ acetoſũ cũ modico ſinapis: aut lac dulce cũ keſmes. Si aũt apa frigidũ fuerit ſoluatᷣ venter cũ co qð eſt ſic cochie. et yera: et ſilia. Deidẽ admiſtrentᷣ gargariſmata: et collutões rob moroꝝ in p̃ncipio: et rob cũ melle roſato: et ſirupo acetoſo mellino. Deide re ꝓcedente cũ ſecaniabĩ: et melle roſato: et aliquãtulo almuri: aut ſinapis. In fine vͦo cum decoctiõe ficuũ ſiccaꝝ: et ſalis armoniaci: aut baurach. ¶ Si vͦo apa ſuppurationẽ fecerit: aperiatᷣ et curetur cura vulnerum: ſicut in proprio loco ſuo dicemus.

¶ De vulneribus et vlceribus lingue.

v Ulneribus: et vlceribus lĩgue: et ſciſſure ↄferũt medicine quas dicem⁹ in caplõ de alcolac: ſi de⁹ voluerit. Ad ſciſſuras aũt q̃ fiũt in lĩgua: et ad iflãmatiões cõfert retentio ĩ ore mucillagĩs pſilij cũ çuccaro: et ↄmaſticatio portulace cũ aceto: et retentio ĩ ore albumĩs oui recẽtis cõquaſſati cũ oleo roſato vice vna: et vice alia tamarindorum ĩfuſoꝝ in aqua roſata: et ↄfert retentio maran ĩ ore. Cui⁹ ꝑmixtio hec eſt. ℞. mucillagis pſilij: et mucillaginis dragagãti: et gũmi arabici añ ptes eq̃les: ſirupi violati partes duas: tamarindoꝝ ptes tres: ſemis portulace aſſi ptes mediã: ſpodij partis vni⁹ tertiam. cãphore ptis vnius octauã. Terantᷣ ↄtritiõe vltima vſq; dũ fiat maran. Et liniatᷣ ex eo ſuper ſciſſuras omni hora precedente collutione facta ex aqua roſata: et aceto per horam vnam: aut ex acetoſitate citri et aqua roſata.

¶ Damech. Medicamẽ ↄferẽs vlceribus lĩgue: et puſtulis: et ſilr̃ oris et palati. ℞. ſemis portulace: ſemis roſaꝝ: amili: çuccari tabarçet: ſpodij: croci: balauſtie: roſaꝝ dragagãti. Tere et confice cũ ſirupo roſato: aut violato: et vnge ex eo. Confert enim corporibus teneris.

¶ De mollificatione lingue.

m Ollificatio lingue: et grauedo ei⁹ qñ natiua eſt: nõ curatᷣ et fortaſſis in plũb⁹ rectificatᷣ in ꝓceſſu dierũ. Et qñq; accidit poſt litargiã: et cronicatᷣ poſt illud: et fortaſſis nõ recipit curã. Et ſi nõ ẽ crõica curatᷣ quẽadmodũ dicemus poſt. Uerꝫ qñq; accidit illud ab hũiditate ſanguinea: aut aquoſa ſepultis: aut imbibitis in lacertis et muſculis lingue cũ cõitate cerebri: aut ſine cõitate eius. Et cura ipſi⁹ eſt q̃tuor res. Et p̃ma qdẽ eſt eũo mãe. Scða vero eſt diuerſio eius. Tertia eſt reſolõ et exiccatio reſidui ei⁹ ex parte oppoſita. Quarta eſt exiccatio reſidui ipſius per eandem partem.

¶ Et p̃ma qdẽ perficitᷣ cũ flobotomia: ſi mã eſt ſanguĩea et ꝑprie ex cephalica. Deide venaꝝ q̃ ſũt ſub lĩgua. et ſi adhuc neceſſitas expetit: vẽtoſetᷣ ſub mẽto: et ꝑprie qñ ẽ multa mã. Si aũt multa nõ fuerit: ſufficit flobotomia venaꝝ: q̃ ſunt ſub lingua: et vẽtoſatio ſub mẽto. Si ãt mã flegmatica: et aquoſa fuerit: euacuetᷣ eũone poſt eũonem cũ ieris minorib⁹ ĩ p̃ncipio: deide cũ maiorib⁹. Et hoc cũ iteratõe et multiplicatõe: vt ꝑueniatᷣ gradatĩ ad id qð ẽ ſufficiẽs.

¶ Scðaꝫ rem ↄplẽt fricatões ĩ extremitatibus: et vẽtoſatões in ſpatulis: et admiſtratio cliſterioꝝ acutoꝝ: vna vice poſt aliam. Primo leuiũ nõ multũ eleuatoꝝ ĩ gradu acuitatis: deinde fortium.

¶ Tertiam rẽ cõplent admiſtratões medicaminũ ꝓpriorum pupi cerebri et nucce reſoluentiũ ab eis ſupfluitates hũiditatũ aggregataꝝ in ipſis: et neruis: et lacertis ſeruiẽtibus lingue ſic ꝑprie euaporatoria: et iunctiões: et embrocationes facte ex rebus q̃rum narrationẽ fecimus in caplĩs de egritudibus neruoꝝ. Quare opꝫ vt pars illa afferatᷣ ad hũc locũ admiſtrãdo ex euaporatorijs ꝓprijs: deide embrocis. ↄſequẽter ex linimẽtis: et emplaſtratõib⁹: q̃ vtiliora cognoueris: et ſanat ſi deus volet. Et iterdũ admiſtramus rubificãtia: et interdũ cauteria. Et ꝑprie qñ iaꝫ alia nõ cõferũt. ¶ Forma ãt cauteriçatõis eſt ſm̃ hũc modũ. fiant tria cauteria ſm̃ lõgũ in fontanella puppis capitis q̃ dicitᷣ lenialis: et duo fiant ex tranſuerſo in radice cranei diſtantia ad menſuram policis: et tria hinc: et tria inde linealiter diſtincta ſeparantia colli ſpõdilia.

¶ Quartã rẽ cõplẽt gargariſmata: et collutiões oris et admiſtratões fricationũ factaꝝ ex reb⁹ q̃ mãe reſiduũ exiccãt ex eis q̃ dicem⁹. Et opꝫ vt ꝑueniatᷣ gradatiꝫ ad adminiſtratões eoꝝ ĩcipiẽdo a debiliorib⁹ paulatine ꝓcedẽdo ad fortiora: hoc. n. eſt qð ẽ ſm̃ ſapiẽtiã. Per iterualla vͦo ẽ dãda tiriaca: mitridatũ: et ſilia: et h⁹ ẽ ſꝫ totã cure latitudinẽ.

¶ Filius Serapiõis. Gargariſma conferens iuuamẽtũ mãifeſtũ. Recipe yere pigre: ſinapis: ſtaphiſagrie çinçiberis: origani: piretri: corticũ radicis capparis: myrre añ. fiat gargariſmus cum eis et oximelle.

¶ Gargariſma ex inuentione nr̃a experti iuuamẽti ad diſſoluendũ flegma qð ẽ aggregatũ ĩ capite neruis et lĩgua: et cõfert paraliſi: et torture. C⁹ ꝑmixtio hec eſt. Recipe origani: piretri: çinçiberis: piperis nigri: et albi: et lõgi: ſalis armõiaci: ſinapis: ciamomi: yſopi: nigelle: ſãſuci: et coſti añ. Confice cũ oximelle ſq̃llitico et rob: et gargariçetᷣ dieb⁹ ↄtinuis cũ eo.

¶ Gargariſma factũ cũ oximelle ſq̃llitico eſt adhuc iuuamenti ſublimis: et ſilr̃ muri et aceto ſq̃llitico. Et qñq; ↄfortatᷣ cũ eis: q̃ ſunt ſic hec: origanuꝫ: ſtaphiſagria: ſinapis: condiſi cortices radicum capparis: piretrũ: çinçiber et tria pipera ſingulariter: aut coniunctim. Et quandoq; facim⁹ ꝓcedere fricationem lingue cum eo: qð eſt ſicut ſal armoniac⁹ et çinçiber cũ cepe vſq; dũ currat plurimũ flegma. et faciemus deinde ſequi gargariçatões: et collutiões ex oximelle ſq̃llitico. et eſt operatio digna.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0199-2
DFG

¶ Filius Zacharie. Medicamē expertū ad grauedinē lingue: ⁊ mollificationē ei⁹. Accipe ſal armoniacū: piretꝝ: ſtaphiſagriam: piper: ſinapiꝫ bueg: añ. fricet̄ cū eis lingua ſm omnem partem ipſius: ſepius in die.

¶ Diaſcorides. Bueg ſm oēm modū adminiſtratiōis eius eſt medicina ꝓpria mollificatōi lingue: ⁊ paraliſi ei⁹: ⁊ ſilr caſtoreū: ⁊ ꝓprie retentio ei⁹ ſub lingua: ⁊ ꝯfricatio in ea: ⁊ qñqꝫ ex eo cū gūmi albotiꝫ fiūt pillule: ⁊ tenent̄ ſub ligua ⁊ qñꝫ ex glutino: albotin: ⁊ aſſa fetida: ⁊ ſūt efficaces.

¶ Confectio anacardina maior quā ſcripſit fili⁹ Zacharie: ⁊ ſcripta eſt ī caplis egritudinū neruoꝝ: ⁊ eſt medicia vltima paraliſi lingue: ⁊ ꝓprie linita ex ea lingua: et facto emplaſtro ex ea in parte capitis poſteriori: ⁊ origīe neruorum ⁊ eſt medicina ſublimis.

¶ Sal ſolutiuus ſcript⁹ ī caplis p̄dictis linitus ſup liguā ꝯfert mollificatōi eius. Et plīa ſcripta ſunt ī caplis p̄dictis q̄ afferant̄ ad locū hunc: ſicͭ dyamirtus ꝓprie: ⁊ confectio bueg: ⁊ cōfectio de piretro: ⁊ alia q̄ regrant̄ ibi: qb⁹ vtēdū eſt inter purgationem ⁊ purgationem.

¶ Joānitius. Quādo ꝯtingit paraliſim accidere ꝓp leſionem cadentē in neruos poſteriores: caputpurgia cōferūt ꝓpterea ꝙ ad diuerſum trahunt: q̄re eligant̄ ad hoc vtilia: in capitulis predictis.

¶ De ſpaſmo lingue.

s Paſmus lingue qñqꝫ accidit cā febriuꝫ aduretiū
Et cura eius eſt retētio oleoꝝ refrigeratiuorꝫ in ore. ⁊ reꝝ plurime hūectatōis: ⁊ refrigeratiōis. ſicͭ olei violacei ꝓpe ⁊ nenufarini: ⁊ de cucurbitis: ſalice ⁊ roſati ſingulariter: aut cōiunctiꝫ cōquaſſatoꝝ cū mucillagine pſilij: aut cū ſucco portulace: aut cū aq̄ īfuſiōis ſeminū portulace p⁹ꝯtritaꝝ: aut cū mucillagīe maluaꝝ: aut cū lacte dulci: ⁊ ſimiliū. Et ꝯferūt embrocatōes ⁊ lauacra ī collo ⁊ nucca cū aqua dulci calida: ⁊ iunctōes ex p̄dcis oleis ſuper poſterius capitis: ⁊ ſup p̄dicta loca: ⁊ ex ceroto Hal. cōquaſſatis cū lacte dulci: aut ſine eo. Et ꝯferūt ēt caputpurgia cū eis ⁊ oē regimē tale. Et qñqꝫ accidit ex hūiditate groſſa viſcoſa replente lacertos ei⁹ ⁊ extēdente ſm latitudinē ⁊ abbreuiatōeꝫ a lōgitudīe ſua nāli: ſicͭ accidit folibus factis ex corio cū replent̄. Et cura ei⁹ ē hec eadē quā diximꝰ ī caplo de ſpaſmo: ⁊ ī caplo de mollificatōe lingue p̄terqꝫ opꝫ vt medicīas īciſiuās ⁊ ſubtiliatiuas p̄cedāt medicine digeſtiue maturitatiue: ſicͭ ꝓprie vaporet̄ in p̄mis radix colli: ⁊ collū cū eo qđ eſt ſicͭ camomilla: mellilotum: anetū ſanſucus ſqlla: ⁊ ſilia: ⁊ gargariſmata fiant cū aqs: ⁊ oleis coꝝ. Deīde perueniat̄ ad fortiora ſicut tu ſcis.

¶ De alcola ⁊ prauis puſtulis oris.

Ura eſt q̄tuor res. Prima eſt adeq̄tio cāe facien-
c tis: ⁊ ꝓhibentis aduentuꝫ ei⁹. Scđa eſt eūo māe.
Tertia ē diuerſio ipſi⁹. Quarta ē ītētio ꝑticlaris.

¶ Et p̄mam qdē rem cōplent ſi accidat: vel timeat̄ vt accidat pueris. rectificet̄ lac lactātis eos cibādo eā ſm ea q̄ diſtinguemꝰ iā. vt ꝓhibeat̄ caſus corruptōis ī lac. Immo alteret̄ in ei⁹ ꝯriū: qđ timet̄ ex illo. Et ſi accidat: vt timeatur aduētus ei⁹ ꝓp diſcraſiam peſtilētialē: aut ꝓp dominium vaporoſe ⁊ corrupte māe: aut acute vlceratiue: alteretur ſm exigētiā ipſi⁹: ⁊ qdē calida cū eo: qđ eſt ſicͭ ſirupus acetoſus ⁊ ſirup⁹ de granatis acetoſis: ⁊ rob ei⁹ ⁊ ſirupus de ribes: ⁊ ſirup⁹ acetoſitatis citri ⁊ rob eoꝝ. ⁊ ſilibus. In frigida vero cū eo: qđ eſt ſicͭ ſirup⁹ acetoſus: mellin⁹ iuiubinus: ⁊ oximel ſquilliticū ⁊ ſilia: ⁊ ſint cibi eoꝝ: ⁊ ꝓpe in calida ꝯditi cū rob acetoſitatis: ⁊ ſtipticitatis. ſicͭ ꝓpe aſſecumie: ⁊ ſigleꝫ: ⁊ çereſkie: ⁊ ſumachie: q̄ cōdiunt̄ cū granatis acetoſis: ⁊ lentes cum aceto: ⁊ cucurbita cū granatis: ⁊ que hoc curſu procedunt. In frigida vero comedant que ſunt ſicut capparis condite cum aceto: ⁊ oliue condite cuꝫ muri ⁊ origano: ⁊ ſimilibus.

¶ Secundam rem cōplent in calida qdeꝫ ⁊ frigida euōnes per flobotomiā ⁊ ventris ſolōnē ſm formā aſſignatā in capitulo de apoſtemate lingue.

¶ Tertiā rem ꝯplent ventoſatōes ſub mento cū ſcarificatione ⁊ adminiſtratione cliſterioꝝ. In calida qdē lenium ſi nō ſunt maligna corroſiua: ⁊ ſi ſunt maligna cuꝫ eis que educunt māēm acutā vehementi⁹ dummodo nō tranſcendant graduꝫ lenitatis. In frigida vero cum rebus acutis non multe acuitatis: tamen cum ꝓceſſu gradationis vſqꝫ ad id qđ eſt ſufficiens.

¶ Quartaꝫ rem ꝯplent adminiſtratōes particulariū medicinaꝝ curantiū alcola. Et calidū qdem cū adminiſtratōe reꝝ acetoſaꝝ habentiū ēt ſtipticitatē: ſicͭ ꝓprie rob de ribes ⁊ rob acetoſe: ⁊ rob de moris ſilueſtribus ⁊ aqua decoctionis ſumac: ⁊ myrti: ⁊ lentiū excorticatarū cuꝫ aceto: ⁊ extremitates vitis: ⁊ extremitates: rubi: ⁊ çarur: ⁊ aq̄ granatoꝝ acetoſoꝝ: ⁊ ſpodiuꝫ: ⁊ galla: ⁊ roſe: ⁊ acatia: ⁊ coriandrum: ⁊ aq̄ coriādri hūidi. ⁊ ſilia. Et memite qdē: ⁊ alchāna cōes ſūt in vtraqꝫ mā. ⁊ ſimiliter galle.

¶ Alcola qdem calidū ſpēꝫ habet quādaꝫ herpeticā malignā cui⁹ curatio eſt difficilis. Et opꝫ vt ſuccurrat̄ ei per .iij. genera curationis.

¶ Et p̄mū genus curatōis eſt mūdificatio ⁊ abſterſio virulenti ⁊ corroſiui. Et hoc quidē perficit̄ cū adminiſtratōe medicamis acuti: ⁊ ꝓprie alcacalon dicti in caplo de polipo vna vice poſt aliā vſqꝫ dū appareat totū herpeticum cōſumptum eſſe vel q̄ſi. Deide ſuccedat ei adminiſtratio medicamis refrigeratiui. ſicut olei roſati ꝓprie cōquaſſati cum albumine oui vice vna poſt aliā vſqꝫ dum ardor ⁊ cōbuſtio tollat̄. Et ſi hec nō ꝯferāt: adminiſtret̄ cauterium ſicͭ in caplo de vlceribus gingiuaꝝ dictum eſt.

¶ Scđm vero gen⁹ eſt perficere cū medicamine partim īcarnatiuo ex his q̄ diximꝰ: ⁊ dicemꝰ: ⁊ ꝑtiꝫ mūdificatio.

¶ Tertium vͦ genus curatiōis ꝑficit̄ cū medicamīe cōſolidatiuo: ⁊ nos ſcribemꝰ multa h⁹ gn̄is: ſi de⁹ voluerit.

¶ Alcola aūt frigidū. Aliud flegmaticū album. Aliud nigruꝫ malignū. Et flaticū qdē īdiget duplici gn̄e curatōis.

¶ Et p̄mū qdeꝫ gen⁹ ꝑficit̄ cū medicis abſterſiuis ⁊ exiccatiuis ſicͭ ſecaniabi cū modico alumis: aut colchotar aut almuri cum aceto ſquillitico aut aqua oliuarum ſalmuri: aut vinum ⁊ mel ⁊ ſimilium.

¶ Scđm vero genus ꝑficit̄ cum medicinis exiccatiuis: ⁊ cōſolidatiuis ex his q̄ dicemꝰ. Nigrum aūt malignum eſt deterius oībus: ⁊ indiget triplici genere curatōis. Et p̄mū qdem genus ꝑficit̄ ſicͭ in alcola herpetica dictum eſt. Secundū vero gen⁹ ꝑficit̄ cum medicinis abſterſiuis multe abſterſiōis cū ꝯtinuitate multi tp̄is ī illo. ſicͭ ꝓprie cū vnguento egypciaco: ⁊ aceto ſqllitico: aut cuꝫ aceto ⁊ colchotar: ⁊ galla: aut cū aceto decoctōis gallaꝝ: ⁊ memiren: aut cum aceto decoctionis almeçereon ⁊ ſimilium.

¶ Tertiū vͦ gen⁹ ē ꝯſolidatio ex his q̄ dicemꝰ poſt.

¶ Sabor rex medoꝝ. Medicamē ꝯferēs alcole calido ī ore ⁊ ī ligua: ⁊ dolori gule a caliditate. ℞. lentiū excorticataꝝ. ʒ. v. roſaꝝ: coriādri ſicci: alchāne de mecha: boli armeni adhebe añ. ʒ. ij. ⁊ ʒ. ſemis portulace. ʒ. iij. ⁊ ʒ. camphore. ʒ. i. partes duas. Teneat ex eo in ore: ⁊ ſuffla in gutture: et ex eo qñ oportet fiant ex eis ſicut maran cum rob myrti: aut citoniorum. bonum ſi deus voluerit.

¶ Idem. aliud cōferens alcole calido: ⁊ corroſioni gingiuaruꝫ ⁊ putrefactioni ſanguinee ⁊ colerice. ℞. ſumac mūdi roſarum añ aur. i. ſpodij albi: balauſtie añ aur. ʒ. ramic. ʒ. ʒ. Tere ⁊ accipe ex eo parum ⁊ frica ſuper locū. vel accipe ex eo: ⁊ miſce cū rob citoniorum: ⁊ fiat ex eo oris collutio. ⁊ hoc fiat ſepiſſime: ſanat. n. ſi deus voluerit.

¶ Iſaac heben amaran. Medicamē cōferens alcole calido. Recipe ſemis portulace. ʒ. x. alchāne adhebe: elebul

ſumac mūdi.añ.ʒ.iij. cardamōi babde:croci.añ.ʒ.i.Tere
⁊ miſce cum eis ſuccuꝫ coriandri humidi vel aqꝫ roſataꝫ
⁊ colluat ex eo os. bonum deo volente.
¶ Damec. Medicamē alcole:⁊ oībus īflāmatōib⁹ oris:
⁊ partiū eius:⁊ gule in corporibus teneris:⁊ īfantib⁹:⁊ eſt
expertū. ℞.amili.ʒ.vi.ſpody:memiren.añ.ʒ.ij.ſemis roſa
rum.ʒ.iij.croci.ʒ.i.çuccari tabarçet.ʒ.iiij.cardamomi.ʒ.i.
camphore chirat.i.⁊.ʒ. Tere qðlꝫ per ſe:⁊ cerne per pānū
de ſirico:⁊ vtere ſicut diximus.
¶ Filius Serapiōis. Medicamē cōferēs ad alcola calꝫ.
℞.ſemis roſaꝝ:ſumac:amili: ſan.dra.ſeis portulace lētiū
excorticatarū:ſpody:ſandali albi:alchāne: balauſtie ana
partes aq̄les:camphore partis vnius q̄rtā. Admīſtrentur
poſt collutionem factam ex eis que diximus in canone:⁊
cum ſucceſſione collutionis.
¶ Mahomet araſi. Medicamē ꝯferēs alcole. ℞.ſpody
roſarū:⁊ ſeminū eaꝝ:coriādri ſicci:ſumac mūdi:lētiuꝫ ex/
corticataꝝ:ſemis portulace:alchāne:amili: buruch.añ.cā
phore partē mediā:çuccari q̄ntū eſt medietas oīum ⁊ qñ/
qꝫ fit ſine çuccaro. Terant̄ ⁊ teneant̄ in ore:⁊ fiat collutio
poſt illud cum aceto ⁊ aqua roſata.

¶ Narratio medicaminum alcole flegmatico.

b Aboali. Cōfectio medicamīs alcole flegmatico.
℞.trociſcoꝝ orobi:gallaꝝ:raſure pgameni.añ.p/
teꝫ.i.memite:corticū radicū capparis: colcothar
añ.ptem.ʒ.alumīs balauſtie ptis vni⁹ tertias duas:alchā
ne partem.ʒ.ꝯfice cū aceto ⁊ melle:⁊ vtere:aut applica ſu
per morbo ex puluere eoꝝ. Deīde collue cum aceto ⁊ mel
le.bonum ſi de⁹ voluerit. Trociſci orobi ſcripti ſunt in ca
pitulo de vlceribus gingiuarum.
¶ Idem. Medicamē cōferēs alcole:pmixtōis colere:et
flegmatis. ℞.memiren:ſicꝫ memite:ſpody:ſemis plātagi
nis capitū roſaꝝ:⁊ ſeminū eaꝝ:mirabolanoꝝ citri.balau/
ſtie alſithir:folioꝝ oliuaꝝ ſilueſtriū ſiccoꝝ:carmeçit:alu
mis iameni.añ. Terantur ⁊ admīſtrent̄ ſic diximus.
¶ Idē. Medicamē ſic aliud. ℞.memite:mirabolanoruꝫ
citrinoꝝ:balauſtie:cardamomi:ſpody.añ.vtere ſic aliud.
¶ Filius Serapiōis. Medicamē ꝯferēs ad alcola nigꝝ:
⁊ herpeticum. ℞.folioꝝ oliuaꝝ:folioruꝫ citri:⁊ folioꝝ rā/
ni ſiccoꝝ:acatie.añ.ʒ.viij.aluīs iameni: colcothar.añ.ʒ.ij.
croci.ʒ.i. Terant̄ ⁊ adminiſtrentur.
¶ Idē. Aliud ꝯferēs alcole nigro:⁊ maligno. ℞.arſenici
rubei:piretri ptes equales. Terant̄ ⁊ cribellent̄ ⁊ confi/
ce cum alchitran:⁊ comburatur. Deinde conterantur et
adminiſtrentur.
¶ Cōfectio medicamīs ex īuentōe nr̄a ꝯferēs alcole pu
trido:⁊ maligno:⁊ eſt expertū bonū. ℞. corticuꝫ radicum
capparoꝝ:gallaꝝ:memiren:çinçiberis:pipis aduſti:trociſ
coꝝ alcalcalon.añ.ʒ.ij.carthaꝝ combuſtaꝝ.ʒ.iij. arſenici
.ʒ.ij.⁊.ʒ. Fiat ex eis puluis ſubtilis:⁊ ex vna pte ei⁹ fiat fri
catio:⁊ ex alia linimentū:⁊ ponat̄ ſuper ea fruſtuꝫ carthe
madefacte vt circundet ſuper ea. Plura ēt ſcripta ſunt in
capitulo de vlcerib⁹ gingiuaꝝ:que afferant̄ ad hūc locū.

¶ De fetore oris.

f Fetor oris ſi cāꝫ habeat putrefactōis in ptib⁹ oris:
iam dixim⁹ curā eius. Et qñqꝫ accidit ab vlcere ⁊
putrefactōe partiū pectoris ⁊ pulmōis: ⁊ dicem⁹
curā ipſius. Et qñqꝫ accidit ex hūore aggregato.⁊ putrefa
cto in ſtōaco ⁊ ptib⁹ eius:⁊ eius cura eſt tres res.
¶ Prima qdē res eſt euō illi⁹ mãe cū iteratiōe ⁊ iteratōe
ſepius cū eo qð ꝯuenit. Et ſi qdē fuerit colerica fetida pu
trefacta cū eo qð eſt ſic īfuſio aloes in aq̄ endiuie ⁊ ſilia:
de qbus loquemur in capitulis de ſtōaco: ſi ds̄ voluerit.
¶ Si aūt fuerit mã flatica fetida putrefacta:fiat purga/
tio eius cū eo qð eſt ſic iera:⁊ ſtōaticū noſtrū:⁊ pille arte/
tice cuius explicationem ſcribemus.ſi deus voluerit.

¶ Et dixit filius Zacharie. Qualiſcūqꝫ ſit mã ſiue cald̄ ſi
ue frigida:ꝯfert vomit⁹ poſt eſum acruminū:⁊ acetoſoꝝ:
aut poſt melones cū ſucceſſiōe ſirupi acetoſi: aut ſecania/
bin aut hydromell:⁊ vitet piguia poſt illud ⁊ groſſa:⁊ viſ/
coſa:⁊ nauſeatiuā ſatietatē:⁊ lac:⁊ nō comedat pulmenta
ria:ſed frixa hūtia ſemīa:⁊ almacamar. Et vtat̄ almuri:⁊
alſacāne in pma comeſtōe:⁊ alçegen. Et in ſcða menſa co/
medat citonia pira:⁊ ꝯdita ex eis:aut çinçiber cōditū:aut
diaciminū : aut diatrion.⁊ ſilia. Et ſit vinū eoꝝ ꝯditū cū
ſpēbus q̄ꝝ narrationeꝫ faciem⁹ poſt:⁊ ex potib⁹ eſt miua:
⁊ cōditū:⁊ rob de pomis cū ſpēbus:⁊ ſine ſpeciebus.
¶ Scðam rem cōplēt admiſtratōes medicaminū acgrē
tiū temperiē receptoꝝ vt fiat deīde minera ī eo aggrega
tōis mãeꝝ ꝯuenientiū. Et ex hoc qdē facientib⁹ in re cole
rica eſt admiſtratio reꝝ: q̄ ſunt ꝓpe.ſic griſomila hūida:
aut perſica cū ꝓprietate:⁊ īfuſiōes eoꝝ dū ſūt ſicca:⁊ hoc
in ieiunio. Et ex eis ſunt çarur:⁊ citonia:⁊ rob acetoſitatis
citri:⁊ miua:⁊ ſirup⁹ de pomis ⁊ ꝯfectio de pomis.⁊ ex ipo
rum diacitonitē ⁊ ꝯfectio acetoſe:⁊ ſilia. In mã vō flati/
ca admiſtrent̄ ea ꝓprie:q̄ ſunt ſic çinçiber ꝯditū ⁊ trifera
maior:⁊ ſabane ⁊ muri:⁊ acetum ſqlliticū ⁊ trociſci diaro/
don:⁊ çuccarum roſatū cum maſtice:⁊ xilo aloe ⁊ trociſci
de gariofilis:⁊ letificans:⁊ ſimilia.
¶ Tertiā rē ꝯplēt admiſtratōes medicinaꝝ ꝓprie q̄ruꝫ
ꝓpetas ē gnare in ore:⁊ ī vniuerſo corpore odorē bonū ſic
proprie folia :⁊ cortex citri : ⁊ balderebuc:⁊ grana eius: ⁊
teneritas myrti : ⁊ thus:⁊ roſe: ⁊ macaçiri:⁊ camphora:et
alfelengemiſch:⁊ poma odorifera:⁊ citōia:⁊ ſuc:⁊ ramic:⁊
emblici ꝓprie:⁊ xilo aloes:⁊ cubebe:⁊ gariofili: ⁊ maſtix.
Et nux muſcata:⁊ doronici:⁊ ſpica:⁊ ſilia. Et res qb⁹ cōfi/
ciunt̄:ſic rob myrti ⁊ rob de citro: ⁊ rob de acetoſa:⁊ mel
emblicorum: ⁊ mel chebulorum : ⁊ cheſmes: ⁊ vue paſſe
dulces:⁊ vinum.⁊ ſimilia.
¶ Ioānitius. Cōfectio trifere cui⁹ iuuamēta multa:⁊ ex/
perta ſunt:⁊ ꝓpe ad egritudīes ſtōaci. Cōfortat.n.ī eo mī
nera ſ vtutū:⁊ operationū nobiliū:⁊ facit oris odorē bonū
⁊ totius corpis.⁊ occultat feditatē coloris.⁊ acqrit corpo/
ri viriditatē ⁊ coloris pulchritudinē ⁊ ꝯſeruat corp⁹ in vi
gore adoleſcentie ⁊ iuuētutis:⁊ retardat canos ⁊ ꝯfortat
cor ⁊ generat illaritatē ꝯtinuā:⁊ addit ī coitu ⁊ eſt medici
na regū.c⁹ pmixtio. ℞.mirabolanoꝝ chebuloꝝ emblico/
rū bellericoꝝ.añ.ptes eq̄les. Terant̄ ⁊ fundant̄ ſup eos
ꝯterendo ī vaſe lapideo hora poſt horā aq̄ fontiū dulciuꝫ
cū aliquātulo çuccari:⁊ hoc p dies tres:deīde p alios tres
dies diſtillet̄ vna vice poſt aliā ſup eos tenui īſtillatōe ex
oleo roſato aut amigdalino ſemp agitādo cū ſpatula:dei/
de dimitte ſiccari eas in vmbra. Deīde accipe h⁹ pmixtio
nis.ʒ.xviij.roſaꝝ ſiccarum.ʒ.vi.ciperi.ʒ.iiij.ligni aloes:ex
tremitatuꝫ myrte hūide:gariofiloꝝ:maſticis: ſpice.añ.ʒ.
ij.⁊ tertiā alteri⁹:ciamomi:çurumbet:croci: cardamomi:
beil:macis:nucis muſcate.añ.ʒ.i.⁊.ʒ.ambre crude:⁊ ſuch.
añ.ʒ.ij.muſci.ʒ.i.tertias duas. Cōfice cū melle emblicoꝝ
⁊ cheſmes:⁊ fiant ex eis forme ſiles auellanis : pōderis.ʒ.
iij. Da in mane cum vino:⁊ in ſero ſimiliter.
¶ Ariſtotiles. Sufuf:qð exquiſita inuentiōe compoſuit
Alexandro īperatori cōfortat ſtomacū epar ⁊ viſcera de/
bilia:⁊ rectificat digōnē:⁊ fac oris odorē bonū : ⁊ generat
gaudiū. ℞.ligni aloes:ciperi:extremitatū myrte humide
cinamomi:folij:beil:mirabolanoꝝ chebuloꝝ emblicorū:
⁊ belliricorum ꝑparatorum ſm̄ ſuperiorē doctrinam:ma
cis:fellengemiſc: darſeni: vſnee:piperis:macropiperis:çī/
çiberis:gariofilorum:nucis muſcate cardamomi: grano/
ruꝫ granatoruꝫ.añ.ʒ.ij. ambre:muſci: cāphore.añ.ʒ.i.çuc/
cari tabarçet ſexcuplū ponderis omnium. Doſis ei⁹ eſt a.
ʒ.i.vſqꝫ ad aureos duos cum aqua frigida ante cibum:et
poſt cibum.expertum verax.

⁋ Filius Zacharie araſi. Cõfectio pillulaꝝ cõferentiũ ⁊ ꝓcurantiũ digõnẽ: ⁊ faciẽtiũ oris odorẽ bonũ. ℞. gariofilorũ: ſuch elmeſe darſeni: nucis muſcate: ciperi: ſpice: corticum citri: ligni aloes. añ. aur. ij. muſci: aurei vnius. x. Cõfice cũ vino: ⁊ da. ʒ. iij. ⁊ ptẽ eaꝝ trãſglutiat: ⁊ partẽ eaꝝ cõmaſticet dentibus: ⁊ tranglutiat ſuccum.

⁋ Idem. ad idem. Accipe extremitatũ myrti humide: et keſmes partes eq̃les. Terant̃ ⁊ fiant ex eis forme: ſicut nuces: ⁊ da mane ⁊ ſero vnã cũ condito aromatico.

⁋ Idem. Cõfectio trociſcoꝝ de gariofilis faciẽtiũ odorẽ oris bonum. ℞. gariofiloꝝ: corticũ citri: ciperi: ſpice: nucis muſcate: ſuch elniſſe: xilo aloes: cinamomi: macis: beil: cubebe. añ. ʒ. i. muſci chirat. i. Fac ex eis trociſcos cũ aqua malorum: et teneat in ore ſuo ſuper cibum: et deglutiat ex eis duos vel tres.

⁋ Idẽ. dẽtifriciũ ad idẽ. ℞. ſpice: ciperi: roſaꝝ: foliȷ: gallie: corticum citri: gariofiloꝝ: cardamomi: ligni aloes: maſticis: ſal' ꝯbuſti. añ. mell' vt ꝯficiat ea. Fiãt trociſci: ⁊ ſiccẽtur in furno debil' caliditatis: ⁊ fiat ex eis dentifricium.

⁋ Idem. ex eis q̃ nimis occultãt fetorẽ oris mirabiliter eſt frequens comeſtio apȷ.

⁋ Idẽ. ꝯfectio expta ⁊ efficax ad fetorẽ oris cã materiei putride ĩ ſtomaco. ℞. extremitatũ myrti hũide: darſeni: emblicoꝝ: cipi: ſpice: corticũ citri: florũ ſquinãti: maſticis: añ. ptẽ. i. gallie: gariofilorũ: nucis muſcate: cubebe: heyl: çiçiberis añ ptẽ. ʒ. ꝯfice cũ melle paſſulaꝝ qd̃ ſit duplũ ponderis oĩum: ⁊ cũ vino antiquo odorifero: aut cũ cheſmes. Et fiãt forme ſicut nuces: ⁊ ſumat̃ ex eis oĩ mane vna. ⁊ oĩ ſero. Et hoc fiat poſt vomitũ ⁊ ſolutionẽ vẽtris iteratã ſepi⁹ ſicut diximꝰ in canone ꝑdicto. ⁋ De dolore oris.

d Olor oris fit a cauſis quas diximus ĩ capitulis de particularibus curis egritudinum ipſius: ⁊ diximus curas.

⁋ Haſnech elẽgeçar. Medicamẽ ꝯferẽs dolorib⁹ ĩ partib⁹ oris: ⁊ radice lingue: ⁊ tumori faucium: ⁊ gingiuarum. Expertũ. ℞. ſumac: folioꝝ myrthi: folioꝝ roſaꝝ añ. aur. i. bulliãt in aqua pluuiali vſq̧ ad medietatem: ⁊ fiat ex ea gargariſmus tribus vicib⁹ omni die. Deinde puluere hoc vtatur. Recipe ſpodȷ: gallarum: granorum bacel: folioꝝ roſarum ana. Tere ⁊ vtere.

⁋ Idẽ. Medicamẽ cõferens dolori oris bonũ. ⁊ exptũ. ℞. amili: aluis iameni: roſaꝝ: ſeminũ citri: myrre. añ. Tere ⁊ accipe ex eo paꝝ: ⁊ miſce cũ aqua: ⁊ melle: ⁊ fiat gargariſmus: ⁊ teneat in ore vna hora.

⁋ Idem. Medicamẽ cõferẽs bothor in ptib⁹ oris: ⁊ faciens oris odorẽ bonũ. ℞. aniſi q̃ñtũ volueris: ⁊ tere ⁊ confice cum melle: ⁊ ſucco myrte hũide: aut vino odorifero. Et fac gargariſmũ cũ eis: ⁊ teneat̃ ĩ ore vſq̧ ad horã vnã.

⁋ Finit particula pͥma ſectionis prime.

⁋ Incipit ſecunda ſectionis prime.

G Irum celi fecit deus

⁊ terraꝫ poſuit in puncto. Cõcordias nutrit ipſe ſolus: ⁊ diſcordias arcet. Cõcordes ergo: diſcordeſq̧ regulat. Sanuꝫ ſit ⁊ morbiduꝫ ſanat igit̃ ipſe ſolus. ſaluteꝫ itaq̧ ab ipſo ſolo dari credit̃: hũilis gaudeat: nã naturãs regul' ſic certis aſtrixit alterutrũ: vt qb⁹ diſſideat hoc pati reformet̃ ab altero. Celatũ quodq̧ gerit in ſe quo alteri proſit: ſꝫ nõ vt noceat. Sed q hoc recte nouit diſcutere qd̃ excelſus largitus ẽ magni doni eſt munus. Libenter igr̃ diſce largiri magna nũera: mun⁹ munere nõ cõpenſans. Tradimꝰ vobis cũ auxilio excelſi: poſtq̃ narrationẽ expleuimꝰ de curis egritudinũ mẽbroꝝ capitis vt narremus narrationẽ de curis egritudinũ mẽbroꝝ ſeruientiũ ſpũi ſm̃ ꝓmiſſionẽ nr̃am in ipſis. Sꝫ vt verificet̃ ꝓceſſus fructũq̧ ⁊ veritatẽ inueniat: ipm̃ regulari ad illo q excelſus cuncta felicitat petimꝰ q ſit bñdictꝰ.

⁋ Scd̃a pticula h⁹ pͥme ſectõis cõtinet ſummas ſex.

⁋ Summa prima eſt de curis egritudinuꝫ fauciũ: ⁊ gutturis: ⁊ vicinarum partium.

⁋ Sũma ſcd̃a de curis egritudinum pulmonis.

⁋ Summa tertia de curis partium egritudinum pectoris ⁊ coſtarum.

⁋ Summa quarta de curis egritudinum cordis.

⁋ Sũma q̄nta de curis egritudinũ forinſecaꝝ pectoris.

⁋ Sũma ſexta eſt de curis egritudinũ ſpõdiliũ ⁊ dorſi.

⁋ Sũma pͥma de curis egritudinum fauciuꝫ ⁊ gutturis ⁊ vicinarum partium. Et pͥmo de ſtrangulatione.

S Trangulatio cauſas

habet a rebus q̃ ſunt ĩtra: ⁊ dicemꝰ cas ſi deus voluerit. Et q̃ñq̧ cõtingit a rebus aduenientib⁹ extra ⁊ opantib⁹ extra ſicut ſtrictio cũ fune ⁊ ſilia. Et palam eſt cura ipſius. Aut a reb⁹ aduenientibus extra ⁊ operãtibus ĩtra: ſicut ꝓprie ex reb⁹ q̃ comedunt̃ ⁊ bibuntur: ſicut ẽ bol⁹ magnitudinẽ: aut aſperitatẽ: aut ſtipticitatẽ hñs: ſicut ꝓpe panis opir⁹ nõ maſticatꝰ aut miliaciꝰ: aut aliq̄d: qd̃ eſt ſicut os: aut ſpina. ⁊ cura eſt vt ilico ꝓuocet̃ vomitus: ⁊ ĩcipiamꝰ cõprimere collũ ĩpingendo ꝑcuſſiões poſt percuſſiões ſup ipm̃: ⁊ ĩmittendo digituꝫ in gutture: aut ĩſtrumẽtũ ex ligno aut cornu lene curuitatẽ hñs: ⁊ hoc fiat cũ facilitate: ⁊ ſi ſit ſpina aut os gutturi infixum: ⁊ ſenſus cõprehendit ea tenaculis extrahat̃: aut vncino cõprehendente ſm̃ aliq̄d eiꝰ: aut cũ corda arcus. ⁋ Si aũt ſenſus cõprehẽdere nõ põt poſt cibaria groſſa adminiſtrẽt̃ gargariſmata ex mucillagib⁹: ⁊ deglutões ex eis: aut ex rob: aut ex naſturcio ĩfuſo ⁊ cõquaſſato in rob. Deĩde fiat vomitus poſt adminiſtrationẽ reꝝ viſcoſaꝝ comeſtaruꝫ ſine maſticatõe plurima. Et q̃ñq̧ annectimꝰ cũ filo bolũ carnium piguiũ pelliculoſaꝝ ⁊ viſcoſaꝝ: ⁊ damus ad degluciendũ. Deĩde extrahimꝰ ſubito ⁊ q̃ñq̧ facimꝰ ſilẽ cum ſpongia marina: ⁊ q̃ñq̧ cũ ficu ſicca pingui: ⁊ ſilibus: ⁊ extrahit̃ ſi deus voluerit. ⁋ Fit iterdũ ex qbuſdã coꝝ q̃ ſumũtur ſtrãgulatio nõ ꝓpter q̃ñtitatẽ: ſꝫ ꝓpter rei maliciã: ſicut ex qbuſdã gñib⁹ fungoꝝ mortiferoꝝ: qd̃ ſanat̃ ex ſucco raſani facto ex eo gargariſmate cũ oximelle: ⁊ ĩbibito cũ melle. Et nos loq̄mur d̃ hoc q̃ñ loq̄mur d̃ reb⁹ venenoſis poſt ſi deus voluerit. ⁋ De egritudinibus vue.

v Unt caſus: eius ⁊ apatio: ⁊ vulnera. Et caſus quidem vue cura eſt tres res. Prima ẽ ſi vua eſt vehemẽtis ĩflãmatiõis: ⁊ rubedinis flobotomia cephalice: aut ſolo ventris ſi fuerit cũ ꝑmixtõe colere cum eo: qd̃ eſt ſicut aq̃ fructuũ ⁊ mirabolanoꝝ. Et ſi fuerit hñs albedinẽ cũ eo qd̃ eſt ſicut iera ⁊ cochie. ⁋ Scd̃a ẽ diuerſio cauſe eiꝰ: ⁊ hoc q̄dẽ ꝑficit̃ cũ eo: qd̃ facit cadere mãm ad ptẽ diuerſaꝫ. ſicut vbi grã. cuꝫ fricatõe auriũ: ⁊ extenſiõe capillorum ſurſuꝫ vehemẽter: ⁊ attractõe doloroſa: ⁊ poſitõe ventoſaꝝ ad partẽ oppoſitã. Hec. n. collocãt vuaꝫ: ⁊ eleuãt: et ex eis q̃ experta ſunt ad eleuationẽ eius eſt vt accipiat̃ cereus vel manipulus capilloꝝ in çubendeg: ⁊ colligat̃ manibus: ⁊ ꝑcipiat̃ ĩfirmo vt iaceat. Et tu q̄dem pone pedes tuos ſuper hũeros eiꝰ: ⁊ trahe manipulum capilloꝝ vehementer: vſq̧ dũ cutis diſlocet̃ diſlocatõe aliqua a çubendeg. Eleuat̃ enĩ vua ex hoc ilico. Et iã q̄dem expertũ eſt vt liniat̃ ſuper çubendeg: emplaſtꝝ ex ſucco acatie: ⁊ hoc in ꝑncipio: aut ex acatia cũ aceto: aut ex gallis aduſtis cum aceto: q̃ñ eleuãt ipſã. Sternutamẽta ẽt conferunt eis.

⁋ Tertia eſt pticularitas operationũ circa ipam vuã: ⁊ ẽ vt in ꝑncipio incipiat̃ cũ medicis q̃ repellunt mãm: ⁊ ꝓhibẽt aduẽtũ humiditatis plurime. ſicut ꝓprie gargari/